

जनकपुर

टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५९११०१
विज्ञापनको लागि मात्र
jtodaynews@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बित्री हुने

जनकपुर टुडे

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक

वर्ष २६

अंक ३७

२०८१ साल असार ११ गते मंगलबार (25 June, Tuesday, 2024)

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ११-

सर्वोच्च अदालतको आदेशले गण्डकी सरकार जोगियो, यादव पनि स्वतन्त्र

टुडे समाचारवाता

काठमाण्डौ । सर्वोच्च अदालतको एउटा आदेशले तीन पक्षलाई प्रत्यक्ष फाइदा भएको छ । सर्वोच्च अदालतले सोमबार गरेको आदेशमा गण्डकी प्रदेश सभाका सदस्य फणिन्द्र देवकोटाको सदस्यता खारेज गर्ने सभामुखको निर्णय बदर भएको छ ।

देवकोटाले सरकारलाई विश्वासको मत दिने क्रममा पार्टी हवीप उल्लंघन गरेको आरोपमा माओवादी केन्द्रले गरेको कारबाही असंवैधानिक भएको ठहर गर्दै सर्वोच्च अदालतले अन्तरिम आदेश जारी गरेको छ । सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश प्रकाशमानसिंह राउतको एकल इजलासले जारी गरेको अन्तरिम आदेशमा देवकोटालाई भएको कारबाही कार्यान्वयन नगर्नु/नगराजु भनेको छ ।

देवकोटा गण्डकी प्रदेश सभा सदस्य रहेको र नेपाल समाजवादी पार्टीसँग आवद्ध भएको तथ्य अदालतले उल्लेख गरेको छ । 'निवेदक नेपाल समाजवादी पार्टीसँग आवद्ध रहेको र सो पार्टी निवेदकले त्याग गरेको नदेखिनुको साथै सो पार्टीले निवेदकलाई कारबाही गरी निष्कासन गरेको समेत देखिँदैन' अदालतले आदेशमा अगाडि भनेको छ,

निवेदक आवद्ध नभएको राजनीतिक दल नेकपा (माओवादी केन्द्र) बाट निवेदकलाई दल त्याग गरेको भनी गण्डकी प्रदेश सभा सदस्यबाट निष्कासन गर्न पाउने अधिकार उल्लिखित संवैधानिक र कानुनी व्यवस्थाको रोहमा प्रत्याभूत गरेको नदेखिएको छ ।

जेठ ३२ मा प्रदेश सभा सदस्यबाट हटाउन सभामुखले निर्णय गरेका थिए । सो निर्णय कार्यान्वयन भएमा देवकोटाले 'जनप्रतिनिधिको हैसियतमा भूमिका निर्वाह गर्न नसक्ने भई अपुरणीय क्षति पुग्ने देखिँदा' यो मुद्दाको टुंगो नलागेसम्म प्रदेशसभा सभामुखको निर्णय कार्यान्वयन नगर्ने अन्तरिम आदेश जारी गरेको छ । देवकोटालाई गण्डकी प्रदेश सभाको सदस्यको हैसियतमा कार्यरत रहन दिनु भने सर्वोच्चको अन्तरिम आदेशमा उल्लेख छ । सर्वोच्च अदालतको आदेशबाट गण्डकी

प्रदेशमा नेपाली कांग्रेसबाट मुख्यमन्त्री बनेका सुरेन्द्र राज पाण्डेको सरकार अल्पमतमा पर्नबाट जोगिएको छ । सरकारलाई विश्वासको मत दिएर पार्टी हवीप उल्लंघन गरेको ठहर गर्दै माओवादी केन्द्रले प्रदेश सभा सदस्यबाट मुक्त गर्न सभामुखलाई सिफारिस गरेको थियो ।

देवकोटा नेपाल समाजवादी पार्टीबाट चुनाव लडे पनि माओवादी केन्द्रको हँसिया हथौडा चुनाव चिन्ह नै लिएका थिए । माओवादी केन्द्रको चुनाव चिन्हबाट नेपाल समाजवादी पार्टीबाट एकमात्र सांसदमा निर्वाचित महेन्द्र राय यादव पनि स्वतन्त्र भएका छन् । सो पार्टीका अध्यक्ष समेत रहेका यादवलाई गत महिना पार्टीबाट हटाएर निर्वाचन आयोगमा अद्यावधि गराइएको छ ।

सर्वोच्च अदालतको आदेश बमोजिम यादवलाई माओवादीको हवीप लामे छैन । नेपाल समाजवादी पार्टीले उनलाई दलबाट हटाइसकेको छ । यादव सदस्यता खारेज हुने त्रासमा माओवादी केन्द्रको दबावमा काम गरिरहेका थिए । अब उनी स्वतन्त्र रूपमा काम गर्ने अवसर प्राप्त गरेका छ । उनको सदस्यता पनि खारेज नहुने भइसकेको छ । सर्वोच्चको निर्णयबाट गंगा नारायण श्रेष्ठको सदस्यता पनि जोगिएको छ ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम

डेङ्ग रोग सम्बन्धि जानकारी तथा यसबाट बच्ने उपाय

लामखुटेको टोकाईबाट सन्ने चार रोगमध्ये डेङ्ग रोग पनि एक हो । यो एसिड एडिप्टाई नामक लामखुटेको टोकाईबाट पर्ने सुरुवा रोग हो । पहिलो चरणमा ज्वरो आउने लगायतका लक्षणहरू देखा परे पनि ध्यान नदिए यो रोगको कारण ज्यान समेत जान सक्छ ।

खतराको संकेत (वार्निङ साइन)

- वाकवाकी लाग्ने, निरन्तर वान्ता हुने
- पेट दुख्ने, आलस्य हुने
- दिसा कालो हुनु तथा पिसाब रातो हुनु
- गिजा तथा नाक, मुखबाट रगत आउनु

पहिलो चरणमा देखा पर्ने लक्षणहरू

- उच्च ज्वरो आउनु
- आखाको गेडी दुख्नु तथा हल्का रातो हुनु
- जोर्नी र मांसपेशीमा अत्याधिक पिडा हुनु
- शरीर चिलाउनु/हल्का बिबिरा समेत आउनु सक्छ।

डेङ्ग रोगको उपचार

डेङ्ग ज्वरो विषाणुको कारणबाट लाग्ने भएकोले यसको वास्तविक रूपमा कुनै किसिमको उपचार छैन । तर, विरामीमा देखिएको लक्षणको आधारमा सिटामोल र प्रशस्त मात्रामा मोलपदार्थ पिउनु पर्दछ । त्यसैले यस्ता लक्षणहरू कुनै पनि व्यक्तिमा देखापर्ने बित्तिकै डेङ्ग ज्वरोबाट हुने जटिलताबाट बचाउन तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्नु पर्दछ ।

डेङ्ग ज्वरोबाट बच्ने उपाय

- लामखुटेको टोकाईबाट बच्ने ।
- लामखुटेको बृद्धि र विकासमा मियाबन्त्रण गर्ने ।
- घर, आगम, कोशी/छतको हरहमेशा सरसफाई गर्ने र पानी जम्न नदिने ।
- साली बट्टा, टिन्, पोखरी, टायर, ट्यूब आदीमा पानी जम्न नदिने ।
- पानीको नाली, ढल, पोखरी आदीमा हप्ताको २ पटक डढेको मोविल, मर्दितेल छर्कने ।
- पानीको ट्याङ्की पुरा साली गरेर सफा गर्ने ।
- खानेपानीको ट्याङ्की रामरी ढक्न लगाएर राख्ने ।
- गमला, फूलदानमा रहेको पानी हप्तामा २ पटक फेर्ने र पानी सुक्न दिने ।

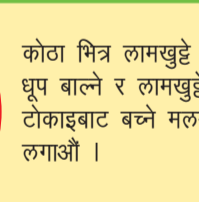
सुरक्षित रहौं
रोकथाम गरौं
नियन्त्रण गरौं

डेङ्गी रोग डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातका लामखुटेको टोकाईबाट सर्दछ । एडिज जातका लामखुटे पानी जम्मा भएको जुनसुकै भाँडोमा पनि हुर्कन सक्दछ ।

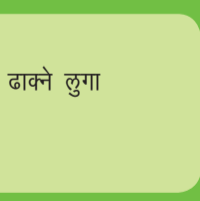
पानी राख्ने भाँडाहरू जस्तै
ट्याकी, ड्रम, बाटा, बाल्टिन
आदिलाई लामखुटे नछिर्ने गरी
राम्ररी छोपेर राखौं । साथै पानी
जम्न सक्ने ठाउँमा पानी जम्न
नदिन नियमित सफा गरौं ।

कोठा भित्र लामखुटे भगाउने
धूप बाल्ने र लामखुटेको
टोकाईबाट बच्ने मलम
लगाऔं ।

पुरै शरीर ढाक्ने लुगा
लगाऔं ।

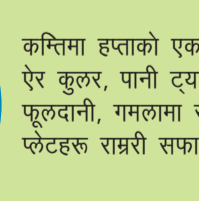
काम नलाग्ने र पानी भरिन
सक्ने सामानहरू जस्तै बोतल,
टायर, फ्लास्टिकका बस्तुहरू
पानी जम्न नमिल्ने गरि
विसर्जन गर्ने ।

घर/विद्यालयको अर्ध्याँरा
कुना-काप्चा, जस्तै: पर्दा पछाडी,
खाटमुनि, शौचालय भित्र,
डेस्क/बेन्च मुनि आदि जस्ता
ठाउँहरूमा किटनाशक औषधि
छर्कने गरौं ।

कम्तिमा हप्ताको एक पटक
ऐर कुलर, पानी ट्याकीको,
फूलदानी, गमलामा राखिएको
फ्लेटहरू राम्ररी सफा गरौं ।

हामी सबै मिलेर मात्र डेङ्गी
रोकथाम गर्न सक्छौं ।

लामखुटेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर र विद्यालय भित्र र तरपरका पानी जम्ने सबै ठाँउहरू र पानी राख्ने भाँडाहरू खोजी खोजी सफा गरौं र लामखुटेको फुल नष्ट गरौं ।

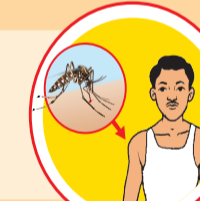
मिथिला बिहारी नगरपालिका
तारापट्टी, धनुषा, मधेश प्रदेश

सुरक्षित रहौं
रोकथाम गरौं
नियन्त्रण गरौं

डेङ्गी भाइरसको संक्रमणबाट बच्ने उपायहरू

डेङ्गी रोग डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुटेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ ।

थोरै मात्र पानी जम्मा भएको भाँडामा पनि यो लामखुटेले फुल पार्दछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ ।

डेङ्गीका मुख्य लक्षणहरू

उच्च ज्वरो आउनु

जोर्नी र मांसपेशीहरू बेस्सरी दुख्नु

आँखाको गेडी दुख्नु

बेस्सरी टाउको दुख्नु

शरीरमा राता बिमिराहरू आउनु

वाकवाकी लाग्नु वा वान्ता हुनु

डेङ्गीका लक्षणहरू देखिएमा के गर्ने ?

स्वास्थ्य संस्थामा गई चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिने ।

घरमै बसेर उपचार गर्ने सल्लाह दिएमा ज्वरो घटाउनका लागि र जीउ दुखेको कम गर्नको लागि प्यारसिटामोल बाहेक ब्रुफिन र एस्पिन जस्ता अन्य औषधीको सेवन नगर्ने ।

अस्पताल भर्ना हुन सल्लाह दिएमा तुरुन्त भर्ना हुने ।

लामखुटेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र तरपरका पानी जम्ने ठाँउहरू र पानी राख्ने भाँडाहरू खोजी खोजी सफा गरौं र लामखुटेको फुल नष्ट गरौं ।

नरहा गाउँपालिका
नरहा, सिरहा, मधेश प्रदेश

गणतन्त्रपछि हरेक क्षेत्रमा सम्भावनाका ढोका खुलेका छन् : अध्यक्ष यादव

काठमाण्डु। जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले गणतन्त्रपछि मुलुक विकास र प्रगतिको बाटोमा क्रमशः अगाडि बढिरहेको बताउनुभएको छ । गणतन्त्र दिवस-२०८१

का अवसरमा राष्ट्रिय समाचार समिति (रासस) ले आयोजना गरेको 'गणतन्त्रका उपलब्धि : समृद्धिका लागि पूर्वाधार' तस्वित्र प्रदर्शनीको अवलोकनपश्चात् उहाँले गणतन्त्रपछि हरेक क्षेत्रमा सम्भावनाका ढोका खुलेका बताउनुभयो ।

अध्यक्ष यादवले गणतन्त्रपछि केही भएन भने गरिएकामा

त्यसलाई चिर्न तस्वित्र प्रदर्शनी सफल भएको र सबैले यस्ता रचनात्मक काममा फर्क जवाफ दिन जरुरी रहेको बताउनुभयो । "गणतन्त्रपछि विकास र पूर्वाधारका क्षेत्रमा धेरै उपलब्धि भएका छन् पनि महत्वपूर्ण उपलब्धी भएको उल्लेख गर्नुभयो । उहाँले भनुभयो, "गणतन्त्रपछि नेपालले यातायात, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि, सिँचाई, अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तारलागायत हरेक क्षेत्रमा महत्वपूर्ण काम गरेको छ । कृषि र उद्योग क्षेत्रमा भने अपेक्षकृत परिवर्तन हुन नसकेका कारणले रोजगारी सिर्जनामा पछि परेको अवस्था छ । अब त्यस बाटोमा अगाडि बढनुपर्ने आवश्यकता छ ।"

विगतमा सातदेखि १५ दिनसम्म हिडेरे पुने ठाउँमा अहिले गाडीबाट छोटो समयमै पुन सम्भव भएको उदाहरण दिँदै उहाँले सञ्चार र यातायातको सम्पर्क सञ्जाल विस्तार भएसँगै मानिसको पहुँचवृद्धि र जीवनस्तरमा सुधार भएको बताउनुभयो । जसपा अध्यक्ष यादवलाई राससका कार्यकारी अध्यक्ष धर्मन्द्र भालगायतले प्रदर्शनीमा राखिएका तस्वित्रबारे जानकारी गराउनुभएको थियो । रासस

विपद् व्यवस्थापनका लागि सशस्त्र प्रहरी देशभर तैनाथ

काठमाण्डु । यसवर्षको मनसुन प्रतिकार्यका लागि सशस्त्र प्रहरीको टोली स्रोतसाधनसहित देशभर तयारी अवस्थामा छन् । सशस्त्र प्रहरी बल नेपालले सबै कार्यालयमा बाढीपहिरो, डुवान एवं विपदा परेका बेला तत्कालै उद्धारका लागि मनसुन प्रतिकार्य टोली तयार पारी परिचालन गरिएको जानकारी दिएको छ ।

स्रोतसाधनसहित तैनाथ जनशक्तिले बाढीपहिरो र डुवानका सम्भावित इलाकामा 'हजारौँ म्यापिङ' गरी ती स्थानमा लामो र छोटो गस्ती गर्नुकासाथै देशभरका कार्यालयमा विपद् 'फोकल पर्सन' तोकेको छ । फोकल पर्सनले आवश्यक समन्वय गर्ने व्यवस्था मिलाइएको सशस्त्र प्रहरीका प्रवक्ता सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक कुमार न्यौपाने जानकारी दिनुभयो ।

राष्ट्रिय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, प्रदेश आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रमा तालिम प्राप्त सशस्त्र प्रहरी कर्मचारी खटाइएको छ । त्यहाँ खटिएका प्रहरीले आवश्यक समन्वय गर्नुका साथै विपदा परेकाको तत्कालै उद्धारका लागि ३९ जिल्लाको ५९ वटा सशस्त्र प्रहरीको कार्यालयमा एक सय २० वटा मोटरबोट तथा च्यापटवोट तयारी अवस्थामा राखिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार ११ गोताखोरलाई आवश्यक उपकरणसहित सात वटै प्रदेशस्थित बाहिनी मुख्यालय तथा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल विपद् व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय कुरिनटार, उपत्यकास्थित २० विपद् उद्धार

गण सिनामङ्गल, नं २४ कालिका कास्की, सिन्धुलीको खुर्कोट बेसमा तैनाथ गरिएको छ । विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त जनशक्तिसहित धनुषाको मूलघाट, बाराको निजगढ, धादिङको आदमघाट, सिन्धुलीको खुर्कोट, मकवानपुरको कुलेखानी, म्याग्दीको नारच्याङ, दाङको भालुवाङ, सुर्खेतको चिच्ले र डडेल्धुराको अमरगढीमा गरी नौ वटा विपद् व्यवस्थापन बेस स्थापना गरिएको छ ।

तालिम प्राप्त जनशक्तिलाई साते प्रदेशस्थित बाहिनी मुख्यालय, उपत्यकास्थित नं ९ पशुपतिनाथ बाहिनी मुख्यालय, १० वटा शिक्षालय, सबै गणमा एक/एक प्लाटून र गुप्त वा सो भन्दा साना युनिटमा एक बेसको दरले आवश्यक स्रोतसाधनसहित तैनाथ गरिएको छ । राष्ट्रिय विपद् जोरिङ न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणद्वारा सशस्त्र प्रहरी बल नेपाललाई हस्तान्तरण गरिएका आठ वटा मासब्याजुली भेहिकल र आठ वटा ए क्लासका एम्बुलेन्सलाई परिचालन गर्न सक्ने गरी सुम्सरी, महोत्तरी, कुरिनटार, पोखरा, रुपन्देही, सुर्खेत, कैलाली र काठमाडौँमा तयारी अवस्थामा राखिएको छ ।

विपद्को समयमा शुद्ध पिउने पानीको अभावलाई पूर्ति गर्न

अमेरिकी दूतावासद्वारा निर्मित डिप टयुवेल काठमाडौँको सात स्थानसहित कास्की, नवलपरासी, बाँके, कैलालीमा तयारी अवस्थामा राखिएका छन् । अमेरिकी दूतावासबाट प्राप्त 'डिजास्टर रिलिफ सिष्टम'का २८ वटा कन्टेनर १३ जिल्लाका १५ वटा सशस्त्र प्रहरी बल कार्यालयमा तयारी अवस्थामा राखिएको जनाइएको छ । सशस्त्र प्रहरी बलका कार्यालयमा २४सै घण्टा तैनाथ रहने गरी आवश्यक तयारी गरिएको छ । सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका एकाइहरुबाट विपद् प्रतिकार्यका लागि मनसुन अतिथि कार्य गर्ने गरी ५० वटा टोली विभिन्न स्थानमा परिचालन गरिसकिएको छ । प्रदेशस्थित सात वटै बाहिनी मुख्यालयमा विपद् व्यवस्थापन टोली तयारी अवस्थामा रहेका छन् ।

देशभर रहेका सशस्त्र प्रहरी बलका एकाइमा विपद् प्रतिकार्यमा परिचालन गराउन निश्चित जनशक्ति आवश्यक उपकरणसहित तयारी अवस्थामा राखिएका छन् । जस अनुसार एक पटकमा २४सै घण्टा रहने गरी पाँच सय ४६ एकाइहरुमा सात हजार चार सय ५५ जनाको जनशक्ति तयारी रहेको सशस्त्र प्रहरीले जानकारी दिएको छ । रासस

गणतन्त्रपछि पूर्वाधार निर्माणमा उल्लेख्य प्रगति : जवाली

काठमाण्डु । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) का उपमहासचिव एवं पूर्वपरराष्ट्रमन्त्री प्रदीपकुमार जवालीले गणतन्त्र स्थापनापछि पूर्वाधार निर्माण तथा विकासमा उल्लेख्य प्रगति भएको बताउनुभएको छ ।

गणतन्त्र दिवस-२०८१ का अवसरमा राष्ट्रिय समाचार समिति (रासस)द्वारा आयोजित 'गणतन्त्रका उपलब्धि: समृद्धिका लागि पूर्वाधार' तस्वित्र प्रदर्शनीको आज अवलोकनपछि नेता जवालीले गणतन्त्रपछि जनताका सबै अपेक्षा पूरा नभए पनि केही भएन भने भाष्य सही नभएको बताउनुभयो ।

उपमहासचिव जवालीलाई राससका कार्यकारी अध्यक्ष धर्मन्द्र भाल, महाप्रबन्धक सिद्धराज राईलगायतले स्वागत गर्दै तस्वित्रबारे अवगत गराउनुभएको थियो । राससको

केन्द्रीय कार्यालय, भद्रकालीमा आयोजित प्रदर्शनीको गत जेठ १० गते सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री रेखा शर्माले उद्घाटन भएको थियो ।

प्रदर्शनीमा गणतन्त्र स्थापनापछि निर्माण गरिएका पूर्वाधार, विसं २०७२ को गोरखा भूकम्पबाट भत्किएका ऐतिहासिक धरोहरको पुनःनिर्माणपछिका संरचना, ऊर्जा, सिँचाई, पर्यटन, बाटोघाटो, सडक, पुल, स्वास्थ्य, शिक्षाका संरचना, सम्पदा पुनः निर्माण, विमानस्थल, तराईका हुलाकी मार्ग, मूलपानी क्रिकेट मैदान, काठमाडौँ मधेस दूतमार्ग, धानकोट-नागदुङ्गा सुरङ्गमार्ग, सुनकोसी-मरिन डाइभर्सन बहुदेशीय आयोजना, सौर्य प्यानल, एकीकृत बस्ती, राष्ट्रिय गौरव र प्रदेश गौरवका आयोजनालगायत राससबाट सम्प्रेषित तस्वित्र राखिएका छन् । प्रदर्शनीमा सातवटै प्रदेशमा निर्माण भएका भौतिक पूर्वाधारसम्बन्धी १५ तस्वित्र समावेश छन् । रासस

'ओएनएम सर्भे' नहुँदा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कठिन

काठमाण्डु । स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री प्रदीप यादवले अस्पतालको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (ओएनएम सर्भे) नहुँदा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कठिन भइरहेको बताउनुभएको छ ।

प्रतिनिधिसभाको सोमबारको बैठकमा विनियोजन विधेयक २०८१ माथिको छलफलमा उठेका प्रश्नको जवाफ दिँदै मन्त्री यादवले भनुभयो, "दुई दशकभन्दा धेरै समयदेखि अस्पतालको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण भएको छैन । तत्कालीन समयको जनशक्तिले हालको अवस्थामा सेवा प्रदान गर्न अत्यन्त कठिन भइरहेको छ । अस्पतालको ओएनएम सर्भेका लागि सम्बन्धित मन्त्रालयको सहमतिको माग गर्दछु ।"

मन्त्री यादवले सासदहरुले सोध्नुभएको स्पष्टीकरणको जवाफ दिँदै सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा कार्यक्रमअन्तर्गत विभिन्न आठ किसिमका कडा रोगलाई र एक लाख बराबरको सहूलियत प्रदान गरिँदै आएकोमा उक्त सहूलियतको समय सापेक्ष परिमार्जन गरी क्यान्सर, हेड तथा स्पान्डिल ईन्जुरीलगायत रोगको उपचारमा रकम वृद्धि गर्न आवश्यकता रहेको बताउनुभयो ।

उहाँले कलेजो प्रत्यारोपणका लागि सहूलियत दिने विषयमा पनि छलफल भइरहेको उल्लेख गर्नुभयो । मन्त्री यादवले मन्त्रालय महालेदेखि नै केन्द्रिय अस्पतालमा शल्यक्रिया सेवा लिनेले लामो समय कुनैपनि समस्यालाई प्राथमिकतामा राखेको भन्दै यसका लागि मन्त्रालयमा उच्चस्तरीय टोली गठन भएर अध्ययन प्रारम्भ भइसकेको जानकारी

दिनुभयो । सरकारी अस्पतालमा कार्यरत चिकित्सकलाई निजी अस्पतालमा नजाने वातावरण बनाउन केही सहीय अस्पतालमा विस्तारित सेवा लागू भइसकेको भन्दै उहाँले बाँकीमा अस्पतालमा लागू गर्ने क्रममा रहेको उल्लेख गर्नुभयो ।

उहाँले उपत्यकाका ठूला अस्पतालमा दुई सिफ्टमा सेवा सञ्चालन गर्ने, विस्तारित सेवा लागू गर्ने, मोडुलर शल्यक्रिया कक्ष थप गर्नेलगायत कार्यक्रम आगामी आर्थिक वर्षको कार्यक्रममा राख्ने जानकारी गराउनुभयो । स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनसम्बन्धी मापदण्ड अनुरूप स्वास्थ्य मन्त्रालयको सचिव अध्यक्ष रहने गरी शुल्क निर्धारण समिति रहेको भन्दै सो समितिका शुल्कसम्बन्धी आवधिक रुपमा समीक्षा भइरहेको मन्त्री प्रदीप यादवले जानकारी दिनुभयो । उहाँले भनुभयो, "स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन नवीकरण तथा स्तरोन्नतिका बेला अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवा शुल्कको दरलाई सान्दर्भिक बनाउन निर्देशन दिएको छु ।"

प्रतिष्ठानमा र प्रदेशस्थित सहीय अस्पतालमा जलेका बिरामीको उपचार गर्ने व्यवस्था आगामी आवमा

सुरु गरिने बताउँदै वीर अस्पताल र कीर्तिपुरस्थित बर्न अस्पतालमा सम्बन्ध गरी थप उपचारको व्यवस्था मिलाइएको मन्त्री यादवले स्पष्ट पार्नुभयो । पाँच/१०/१५ शय्या अस्पतालका सम्बन्धमा निर्माणधीन अवस्थाका लागि प्रयात बजेट विनियोजन गरिएको, निर्माण सम्पन्नका भएकोको सञ्चालनका लागि जनशक्ति व्यवस्थापन गर्न स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट भएको प्रस्तावमा अर्थ मन्त्रालय एम्यू अन्य सम्बन्धित मन्त्रालयबाट सहमतिको माग गरिएको उहाँले संस्था जानकारी गराउनुभयो ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री यादवले निजी अस्पतालबाट गरिब एवं निम्न आयश्रोत भएका बिरामीले सेवा पाउन भने उद्देश्यले आमा सुरक्षा कार्यक्रम, आठ कडा रोगको उपचार, स्वास्थ्य बीमालगायतको व्यवस्था गरिएको बताउनुभयो । सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षाअन्तर्गतका कार्यक्रममा मन्त्रालयसँग सम्झौता गरी निःशुल्क प्रदान गर्नुपर्नेमा कतिपय निजी अस्पतालले बिरामीसँग शुल्क लिइएको सेवाग्राहीको गुनासो आउने गरेकाले यसका बारे अध्ययन तथा अनुगमन गरिने उहाँको भनाइ छ । रासस

'प्राथमिकताका आधारमा बजेट प्रस्ताव'

काठमाण्डु । महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठनागरिकमन्त्री भगवती चौधरीले प्राथमिकता र आवश्यकताका आधारमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को विनियोजन विधेयकमा बजेट प्रस्ताव गरिएको बताउनुभएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को विनियोजन विधेयकमा महिला मन्त्रालयका लागि गरिएको विनियोजनको सम्बन्धमा सोमबार प्रतिनिधिसभामा सांसदहरुले बजेटमाथि उठाएका प्रश्नको जवाफ दिँदै मन्त्री चौधरीले भनुभयो, "नेपालको संविधानले प्रत्याभूत गरेका व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्न, राज्यले अवलम्बन गरेका नीतिको कार्यान्वयन गर्न, अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा गरेका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन तथा सो को प्रागति प्रतिवेदन पेस गर्न प्राथमिकताका आधारमा प्रस्ताव गरिएको छ ।"

राज्यले गरेका अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौताको कार्यान्वयन तथा त्यससँग सम्बन्धित गतिविधि सञ्चालन गर्नुपर्ने उल्लेख गर्दै मन्त्री चौधरीले सीमित कर्मचारी तथा श्रोतका कारण समस्या भएको बताउनुभयो । नेपाल कम विकसित मुलुकबाट स्तरोन्नति हुँदै गरेको अवस्थामा ८० प्रतिशतभन्दा बढी जनसङ्ख्याको सरोकार राख्ने महिला मन्त्रालयको कार्य र प्राथमिकतालाई अवमूल्यन गर्न

नहुने उल्लेख गर्दै उहाँले महिला मन्त्रालयले सबै काम अगाडि बढाउन जरुरी रहेको बताउनुभयो । मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, वौद्धिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक, अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाको परिचालन र नियमसम्बन्धी क्षेत्रलाई समेट्ने गरी बजेट प्रस्ताव गरिएको उहाँले स्पष्ट पार्नुभयो । "राज्यका अनिवार्य दायित्वभित्र पर्ने तथा संवेदनशील मानिने बाल सुधारगृहको स्थापना र सञ्चालन, महिला हिंसा/मानव बेचबिखन तथा ओसार पसारका पीडित/प्राभावितका लागि सेवा केन्द्र/पुनःस्थापना केन्द्रको स्थापना र सञ्चालनलागायतका लागि

मन्त्रालयले प्राप्त बजेटको सीमाभित्र रही पर्याप्त बजेट विनियोजन गरेको छ", मन्त्री चौधरीले भनुभयो ।

कार्यक्रमको कार्यान्वयन प्रभावकारिता र अनुगमन सहजता समेतका लागि तथा मन्त्रालयको उद्देश्य प्राप्तिका लागि केही बजेट निश्चित स्थानमा विनियोजन गरिएको जिकिर गर्दै मन्त्री चौधरीले आर्थिक वर्षको वित्तीय हस्तान्तरण अन्तर्गत सबै पालिका र सबै प्रदेशमा पठाउने प्रबन्ध रहेको बताउनुभयो । उहाँले भनुभयो, "वित्तीय हस्तान्तरण गरिएका कार्यक्रमको कार्यान्वयनलाई प्राथमिकतामा राखी स्थानीय तथा प्रदेश तहसँग समन्वयको प्रणाली विकास गर्नुपर्ने

देखिएको छ ।" राष्ट्रपति महिला सशक्तीकरण परियोजना अन्तर्गत दुर्गम क्षेत्रका गर्भवती तथा सुत्केरीको हवाई उद्धार

कागजात हरायो

काठमाण्डौको तिनकुनाबाट नयाँ बानेश्वर जाने क्रममा मेरो निम्न व्यहोरा भएको नागरिका, राहदानी, एसइडको मार्कीसिट र कक्षा १२ को माइक्रोफोन, टास्मोक्रिट तथा सो सम्बन्धी अन्य साँद्रीफ्रेटहरु मिति २०८१/३/५ गते हराएकोले फेला पार्नु हुने महातुभावले नौजकको प्रहरी चौकी अथवा तलको मोबाईल नम्बरमा खबर गरिदिनु हुन अनुरोध छ ।

नाम : अंकित साह
ठेगाना : जनकपुरधाम
उ.म.न.पा.-२२, धनुषा
SEE सिम्बल नं. : ९९२६४०६
SEE रजिष्ट्रेशन नं. : ७३२०६३३००६
+२ रजिष्ट्रेशन नं. : V२२३/०५१९८ ००1०
नागरिकता नं. : ७९-०१-७८-०१-१८
राहदानी नं. : PA९६३४६७

सर्टिफिकेट हरायो

जनकपुरबाट सपही जाने क्रममा मेरो निम्न व्यहोरा भएको CTEVT को सर्टिफिकेट मिति २०८०/१२/२० गते हराएकोले फेला पार्नु हुने महातुभावले नौजकको प्रहरी चौकी अथवा तलको मोबाईल नम्बरमा खबर गरिदिनु हुन अनुरोध छ ।
नाम : मनिष प्रसैला यादव
ठेगाना : शहीदनगर न.पा.-९,
गौरीकोटपुर
संकाय : H.A.
रजिष्ट्रेशन नं. : HA-०१४६६-०१६
सम्पर्क नं. : ९८१७६६६६४

तपाईंको आज
पाण्डितः ब्रम जी

- मेष : बौद्धिक क्षमता ।
- वृष : प्रतिभा सम्पन्नता ।
- मिथुन : शिक्षामा उन्नति ।
- ककट : पारिवारिक सुख ।
- सिंह : धन वृद्धि सञ्चय ।
- कन्या : प्रेम प्रसंग, मित्र सुख ।
- तुला : सुख समृद्धि हुने ।
- वृश्चिक : भ्रमण अवसर हुने ।
- धनु : अवसर प्राप्त ।
- मकर : वाद विवादबाट बच्नु ।
- कूम्भ : पुरस्कार प्राप्त लाभ ।
- मीन : नयाँ कार्य हुने ।

राशिफलले जस्तो दिनको संकेत गरेपनि कर्म गर्दा फल राम्रै पाइन्छ ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

बारुण यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्यूज शाखा	५९०८३४, ५९०८३५	रत्न सागर मन्दिर प्रत्येक दिन
प्रहरी (हपटी इलाइन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२	
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८	बिहान टोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५९०८९७, ९८०१६६८६५२	
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१२६२	बिहान पूजा आरती : ०८:०० बजे
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०	बिहान टोका बन्द : १२:०० बजे
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२२४०१, ५२५८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००	अन्न क्षेत्र : मिश्रुक भोजन
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४४५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२	दिउँसो टोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३४९	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५९०३०९/५९०३०२	सन्ध्या पूजा आरती:सँभिता : ०९:३० बजे
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५८९३३३, ९८५८९३३४३	राम मन्दिर प्रत्येक दिन
ॐ शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४	
कृष्णा नर्सिङ्गहोम	५२९९१८	वेलकम होटल	९८०१६२००६५, ९८०१६२००६४	बिहान टोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
विरिन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२२४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५५००३४	मंगल आरती : ०९:३० बजे
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०	महापासाद भोग : १२:०० बजे
रेडियो टुडे (९९ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९	दिउँसो टोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
एयर पोर्ट	५९००५८, ५९००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००	सन्ध्या पूजा आरती सँभिता : ०९:०० बजे
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२००६६, ५२०१६६	रात्रि भोग : ०९:१५ बजे

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान टोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे
बिहान टोका बन्द : १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र : मिश्रुक भोजन
दिउँसो टोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:सँभिता : ०९:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान टोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
मंगल आरती : ०९:३० बजे
महापासाद भोग : १२:०० बजे
दिउँसो टोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती सँभिता : ०९:०० बजे
रात्रि भोग : ०९:१५ बजे
पट बन्द

बम्जन बाल यौन दुरूपयोगमा दोषी ठहर

दुडे समाचारदाता

मलंगवा । रामबहादुर बम्जनलाई बाल यौन दुरूपयोग मुद्दामा सलाई जिल्ला अदालतले दोषी ठहर गरेको छ । आफूलाई तपस्वी दावी गर्ने रामबहादुर बम्जनलाई बाल यौन दुरूपयोगमा दोषी ठहर गरेको छ । न्यायाधीश जीवनकुमार भण्डारीको इजलासले बम्जनलाई दोषी ठहर गरेको छ । उनको हकमा सजाय भने पछि निर्धारण गरिने जनाइएको छ । बम्जनले सलाई र सिन्धुपाल्चोकका गायत विभिन्न जिल्लामा आश्रम खडा गर्ने, जबर्जस्ती करणी गर्ने, व्यक्ति बेपत्ता पार्ने कार्य गरेको आरोप लागेको थियो । सो आरोपमा विभिन्न जिल्लामा जाहेरी समेत

परेको थियो । प्रहरीले खोजी गर्न थालेपछि उनी लामो समय बेपत्ता थिए । उनलाई २०८० पुस २४ गते प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो (सीआईबी)को टोलीले पक्राउ गरेको थियो । उनलाई अदालतमा पेश

गरिएको थियो । सलाई जिल्ला अदालतले उनलाई पुष्पका लागि थुनामा पठाएको थियो । सलाईको मुद्दाको फैसला भएसँगै उनलाई सिन्धुपाल्चोक, नुवाकोट र मकवानपुर जिल्ला अदालत पेशसमेत गरिने छ ।

पेस्तोलसहित पक्राउ

दुडे समाचारदाता

रौतहट । रौतहटमा एकथान पेस्तोलसहित एकजनालाई सशस्त्र प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । नेपाल-भारत सीमा क्षेत्रमा सशस्त्र प्रहरी सीमा सुरक्षा गण रौतहटबाट खटेएको टोलीले आइतबार राति एकथान

नलकटुवा पेस्तोलसहित एक भारतीय नागरिकलाई पक्राउ गरेको छ ।

पक्राउ पर्नेमा भारत बिहार सीतामढी जिल्ला बैरगनिया-३ असेगीका २१ वर्षीय राहुल राम रहेका छन् । उनलाई एकथान धेरै नलकटुवा पेस्तोलसहित पक्राउ गरिएको सशस्त्र प्रहरी

रौतहटका प्रमुख प्रहरी उपरीक्षक विक्रम हुमागाईले बताए । प्रहरी उपरीक्षक हुमागाईले जनाए अनुसार गौर नगरपालिका-२ महादेवपट्टि छेउस्थित नेपाल-भारत सीमा स्तम्भ नजिक सशस्त्र प्रहरीको छडके चेक प्वाइन्ट हुँदै आइतबार मध्यरातमा भारतबाट

नेपाल आउँदै गरेको अवस्थामा रामलाई हतियारसहित पक्राउ गरेको छ ।

सशस्त्र प्रहरीले बरामद पेस्तोल, एकथान मोबाइल र मोटरसाइकलसहित आवश्यक कारबाहीको लागि जिल्ला प्रहरी कार्यालय गौरमा बुझाइएको जनाइएको छ ।

मिडिया बचाउन मेयरलाई सुभावा

दुडे समाचारदाता

बर्दिबास । बर्दिबास नगरसभाको क्रममा मिडियालाई बचाउनका लागि मेयर प्रह्लाद क्षेत्रीलाई आग्रह गरेका छन् । नेकपा एमालेले नगरको समृद्धिको लागि नीति तथा कार्यक्रम माफत मिडिया उद्योग बचाउनका लागि पहल गरेका छन् ।

एमाले बर्दिबासको दलसभाले नगरको आर्थिक समृद्धिको लागि योजना र सुभावासहित सो नीति

तथा कार्यक्रम मेयर क्षेत्रीलाई हस्तान्तरण गरेको छ । नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने क्षेत्रगतमा बुँदाहरु समावेश गरिएको छ । सूचना तथा संचार प्रविधि अन्तर्गत बर्दिबास नगर पत्रकार संजालको भवन निर्माणको कामलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ ।

फिचर लेखन तालिम, फेलोसिप, पत्रकार सम्मान जस्ता

कार्यक्रम निरन्तर अगाडि बढाउँदै स्थानीय संचार माध्यमहरूलाई सबलीकरण गर्न विभिन्न प्रकारका कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गरिएको छ । स्थानिय राजनीतिक दलबाट नगरको आर्थिक समृद्धिको लागि बनाइएको यो पहिलो नीति तथा कार्यक्रम हो । सो कार्यक्रममा शिक्षा देखि राजस्व तथा वित्त व्यवस्थासम्म विभिन्न योजनाहरु रहेका छन् ।

समुह व्यवस्थापन तथा लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम सम्पन्न

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । धनुषाको धनौजी गाँउपालिकाको लखौरीमा आयोजना गरिएको

दिने तालीम सम्पन्न भएको छ । धनौजी गाँउपालिकाको आयोजनामा गरिबसंग विशेषर कार्यक्रम अन्तरगत

हो । धनौजी गाँउपालिका वार्ड नं १ लखौरीको मावि लखौरीमा संचालन भएको तालिममा फेकन यादव र शमीला साहले प्रशिक्षण दिएको गरिबसंग विशेषर कार्यक्रमको समाजिक परिचालक रामसागर साहले जानकारी दिए । समुहका १ सय ३० जना सदस्यहरु सहभागी रहेको तालीममा गाँउपालिकाका अध्यक्ष राजकुमार साहले सम्पन्न गरेका थिए ।

तालिमको समापन कार्यक्रममा गाउँपालिकाका वाडध्यक्षका साथै गाउँपालिकाका वडासदस्यहरुको सहभागीता रहेको जनाइएको छ । गरिबसंग विशेषर कार्यक्रम धनौजी गाउँपालिकामा विगत लामो समय देखि सफलतारूपमा काम गर्दै आएको छ ।

गरिबसंग विशेषर कार्यक्रम अन्तरगत समुह व्यवस्थापन तथा लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धी तीन

निर्माण गरिएको समुहलाई लक्षित गरि संचालन गरिएको तीन दिने तालिम आइतबार सम्पन्न भएको

सांसदका १२ प्रश्नमा अर्थमन्त्री पुनको जवाफ

काठमाण्डु । अर्थमन्त्री वर्षमान पुनले आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ का लागि अर्थ मन्त्रालयको वार्षिक कार्यक्रमबारे प्रतिनिधिसभामा सांसदहरुले उठाएका प्रश्नको जवाफ दिनुभएको छ ।

सोमबार प्रतिनिधिसभा बैठकमा मन्त्री पुनले सांसदका प्रश्न र जिज्ञासाको जवाफ दिँदै अबण्डामा ठूलो रकम राखेको भन्ने सांसदहरुका प्रश्नको खण्डन गर्नुभयो । उहाँले अर्थ मन्त्रालयका लागि आगामी आवमा रु ४८ अर्ब ६१ करोड मात्र विनियोजन गरिएको बताउनुभयो । वित्तीय हस्तान्तरणअन्तर्गत वित्तीय समानीकरण अनुदानतर्फ रु एक खर्ब ४८ अर्ब, समपुरक अनुदानतर्फ रु १२ अर्ब २० करोड र विशेष अनुदानतर्फ रु १२ अर्ब ९० करोड गरी एक खर्ब ७४ अर्ब बढी रकम प्रदेश र स्थानीय तहमाफत खर्च हुने रकम भएको उहाँले संसद्लाई जानकारी गराउनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, "छलफलका क्रममा सांसदले अर्थ मन्त्रालयले रु दुई खर्ब रकम अबण्डामा राखेको आरोप लगाएका थिए, अर्थ मन्त्रालयलाई विनियोजन गरिएको जम्मा रु ४८ अर्ब ६१ करोड मात्र हो । बाँकी बजेट वित्तीय हस्तान्तरणअन्तर्गत वित्तीय समानीकरण अनुदानतर्फ रु एक खर्ब ४८ अर्ब, समपुरक अनुदानतर्फ रु १२ अर्ब २० करोड र विशेष अनुदानतर्फ रु १२ अर्ब ९० करोड गरी रु एक खर्ब ७४ अर्बभन्दा बढी रकम प्रदेश र स्थानीय तहमाफत खर्च हुने रकम भएको जानकारी सम्मानित संसदमा गराउन चाहन्छु ।"

अर्थमन्त्री पुनले आगामी

आर्थिक वर्षका लागि चालु खर्च ६१ दशमलव ३१ प्रतिशत, पुँजीगततर्फ १८ दशमलव ९४ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्थातर्फ १९ दशमलव ७४ प्रतिशत प्रस्ताव गरिएको जानकारी दिनुभयो । चालु आर्थिक वर्षको तुलनामा आगामी आर्थिक वर्षका लागि चालु खर्च घटाइएको र पुँजीगत खर्चतर्फ बजेट वृद्धि गरिएको बताउनुभयो । बजेट कार्यान्वयन प्रभावकारी बनाउन आयोजना अवधिभर आयोजना प्रमुखको सरुवा नगर्ने, राष्ट्रिय प्राथमिकताका आयोगनामा दुई सिफ्टमा काम गर्ने, विकास आयोगना कार्यान्वयनसम्बन्धी कानुन तर्जुमा गर्ने, बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना असार मसान्तभित्र तयार गर्ने र आवश्यक कार्यविधि, मापदण्ड, निर्देशिका श्रावण मसान्तभित्र तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था बजेटमा गरिएको पुँजीगत खर्चमा सुधार हुने तथा बजेट कार्यान्वयन उपलब्धिमूलक हुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

सबै क्षेत्रको सन्तुलित विकासमा सरकार प्रतिबद्ध छ मन्त्री पुनले बजेट तर्जुमा गर्दा प्रचलित ऐन, कानुन, बजेट

तर्जुमा दिवदर्शन एवं स्वीकृत प्रणालीअनुसार छलफल तथा स्वीकृत गर्ने प्रक्रियामा सबै जनप्रतिनिधिको अहम् भूमिका र अधिकार समान छ भन्नेमा सरकार स्पष्ट रहेको उल्लेख गर्नुभयो । सरकार सबै भौगोलिक क्षेत्र, वर्ग, समुदायको समानुपातिक र सन्तुलित विकासप्रति प्रतिबद्ध रहेको उहाँको भनाइ छ । यद्यपि सरकारले बजेट विनियोजन गर्दा आयोगना बैंकमा आबद्ध भएका, बहुवर्षीय स्रोत सहमति दिएका, आगामी आवमा सम्पन्न हुने, सिर्जित दायित्व भुक्तानी गर्नुपर्ने, क्रमागत रूपमा रहेका तथा अनिवार्य दायित्वअन्तर्गत खर्च हुने आयोगना तथा कार्यक्रममा प्राथमिकतापूर्वक अनिवार्य बजेट प्रस्ताव गर्नुपर्ने स्पष्ट गर्नुभयो । "त्यसरी प्रस्ताव गर्दा सबै निर्वाचन क्षेत्रमा समान विनियोजन नभएको हुनसक्छ", उहाँले भन्नुभयो, "तर नेपाल सरकारले कुनै दल वा नेता वा मन्त्रीको निर्वाचन क्षेत्रका लागि मात्रै बजेट छुट्ट्याइएको भन्ने सत्य होइन र सरकारको प्राथमिकता सन्तुलित एवं समानुपातिक विकास रहेकाले

त्यसमा हामी प्रतिबद्ध छौं ।" **ठूला आयोजना संघ. मन्त्रीका प्रदेश र साना स्थानीय तहमा** आयोगना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा व्यावहारिक र प्रतिफल प्राप्त होस् भन्ने उद्देश्यले सबै प्रदेश र स्थानीय तहबीच दोहोरिपना हुन नदिने, ठूला आयोजना सञ्चालन कार्यान्वयन गर्ने, मफेला प्रकृतिका आयोजना प्रदेशबाट र साना आयोजना स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन गर्ने विषयमा सरकार दृढ रहेको मन्त्री पुनले उल्लेख गर्नुभयो । विदेशी हस्तान्तरणअन्तर्गत शसर्त अनुदानतर्फका कतिपय आयोजना सम्पन्न गर्नका लागि रु तीन करोडभन्दा न्यून विनियोजन भएका केही आयोजना तथा कार्यक्रम हुनसक्ने भन्दै त्यसबारे थप जानकारी सम्बन्धित मन्त्रीहरुबाट हुने उहाँले बताउनुभयो । जलवायु कोषको प्रयोग तथा ग्रीन 'फाइनान्सिङ' प्रयोग गर्ने सम्बन्धमा वातावरणीय न्यायको

सिद्धान्तअनुरूप अधिकारमुखी अवधारणामा उपलब्ध हानी तथा क्षति कोषलागत जलवायुकोष तथा सुविधाका आधारमा सहायता परिचालन गरिने विश्वास मन्त्री पुनले दिलाउनुभयो । सार्वजनिक ऋणको भारका सन्दर्भमा उहाँले कूल ग्राहस्थ उत्पादनमा कूल सार्वजनिक ऋणको अनुगत ४० प्रतिशतभन्दा तल नै रहेको हुँदा सार्वजनिक ऋणको उपयोग उत्पादनमूलक क्षेत्रमा गर्ने व्यवस्था मिलाइएको र त्यसले मुलुकको समृद्धिमा टेवा पुऱ्याउने विश्वास लिएको उल्लेख गर्नुभयो । स्रोत सुनिश्चित गरिएका आयोजना र सिर्जित दायित्व भुक्तानी तथा आगामी वर्ष सम्पन्न हुने अधुरा आयोजनाका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिनुका साथै युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयलाई विगतको तुलनामा आगामी आवका लागि भण्डै २२ प्रतिशतले बजेट वृद्धि गरिएबाट खेलकुद क्षेत्रलाई बजेटले उच्च महत्व दिएको स्पष्ट गर्नुभयो । चालु आवको राजस्व सञ्चालनको तुलनामा आगामी आवको राजस्व सञ्चालनको लक्ष्य सन्तुलित रहेको जानकारी पुनले दिनुभयो । अर्थतन्त्र चलायमान गराउने स्पष्ट कार्यायोजनासहित राजस्व सञ्चालन एवं सघन बजार अनुगमन बढाउने र राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने कार्यलाई समन्वयात्मक ढङ्गले परिचालन गर्दा राजस्व सञ्चालनको लक्ष्य पूरा गर्न सकिने विश्वास रहेको उहाँको भनाइ थियो । रासस

छाउगोठ घटनाबारे अनुसन्धान भइरहेको छ : गृहमन्त्री

काठमाण्डु । उपप्रधान तथा गृहमन्त्री रवि लामिछानेले छाउपडीसम्बन्धी अख्यारणमा संलग्न एकजनालाई पक्राउ गरिएको र निजलाई म्याद थप गरी थुनामा राखी अनुसन्धान भइरहेको जानकारी दिनुभएको छ ।

राष्ट्रियसभाको सोमबारको बैठकमा विशेष समयमा अख्यारणको छाउपडी गेटमा घटेको घटनाका सम्बन्धमा सांसदहरुले राख्नुभएको जिज्ञासाको जवाफ दिँदै उहाँले पीडित र पीडक पक्ष दुवैको बयान अनुसार घटनामा एकजनाको मात्र संलग्नता रहेको खुल्न आएको जानकारी दिनुभयो । यही असार ४ गतेका दिन बिहान ९ बजेको समयमा अख्यारण पञ्चदेव विनायक नगरपालिका-२ बस्ने वर्ष १६ वर्षीया बालिका छाउगोठ नजिकै बेहोस अवस्थामा फेला परेको सूचनाका आधारमा जिल्ला प्रहरी कार्यालयको टोलीले तत्काल उद्धार गरी उपचारका लागि जिल्ला अस्पताल मङ्गलसेन अख्यारणमा ल्याई अनुसन्धान प्रक्रिया अगाडि बढाइएको थियो ।

"सुरक्षित प्रदेश प्रहरी कार्यालयबाट प्रहरी उपरीक्षकको कमान्डमा अनुसन्धानमा सहयोग गर्न प्रहरी टोली परिचालन गरिएको छ", उहाँले भन्नुभयो, "उक्त टोलीले आफ्नो अनुसन्धान पूरा गरी प्रतिवेदनसमेत जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा बुझाएको छ ।" उहाँले पुनको अपराध (संहिता) ऐनको दफा १६८ (३) ले रजस्वला वा सुक्की अवस्थामा छाउपडीमा राख्ने वा अन्य भेदभाव, छुत्काइ वा अमानवीय व्यवहार गर्न नहुने उल्लेख गरिएको र यस्तो कसुर गरेको ठहर भए तीन महिनासम्म कैद वा तीन हजार स्वयंसेवामा जरिवामा वा दुवै सजाय हुनसक्ने व्यवस्था रहेको बताउनुभयो । "छाउपडी प्रथा गरिबी, विभेद, विकटतालागत कैयौँ समाजिक परिवेशसँग जोडिएको विषय भएको र यसको नियन्त्रणका लागि सरकारले छाउपडी प्रथाका अभ्यासलाई अपराधीकरण गरी दण्डनीय बनाएको भए तापनि कानुनी प्रतिबन्धले मात्रै छाउपडी प्रथा नियन्त्रण गर्न नसक्ने

अवस्था रहेको हुँदा समुदायलाई साथ लई स्थानीय प्रशासन, स्थानीय सरकार, नागरिक समाज, धार्मिक, सांस्कृतिक सङ्घ, संस्थाहरु र आमसञ्चारमाध्यमलागतको बहुमूर्त प्रयास आवश्यक देखिएको छ", उहाँले भन्नुभयो ।

उपप्रधानमन्त्री लामिछानेले महिला तथा बालबालिकाविद्द हुने कुनै पनि हिंसा वा अपराधका घटनाहरूमा शून्य सहनशीलताको नीति कार्यान्वयन गर्ने स्थानीय प्रशासनलाई मन्त्रालयले स्पष्ट निर्देशन गरेको र पीडितको न्याय प्राप्त गर्ने स्विधानिक हक्को संरक्षण एवं कार्यान्वयनका लागि गृह मन्त्रालय र मातहत प्रशासन थप संवेदनशील रहेको बताउनुभयो । यस घटनाको संवेदनशीलतालाई मध्यनजर गरी मन्त्रालयले स्थानीय प्रशासनबाट भए/गेका कार्यहरुको दैनिक प्रतिवेदन लिने तथा नियमित सुरवेक्षण गरि रहेको जानकारी दिनुभयो ।

प्रस्तुत घटनामा, सूचना प्राप्त हुने बित्तिकै बिहान ८ बजे प्रहरी घटनास्थलमा पुगेको र स्थानीयको रोहवरमा पीडितलाई उद्धार गरी उपचार र परामर्शको व्यवस्था मिलाएको उहाँको भनाइ थियो । घटनामा संलग्न व्यक्तिको पहिचान गरी मिति यही असार ४ गते बेलुका ४ बजे निजलाई नियन्त्रणमा लिई म्याद थप गरी अनुसन्धान प्रक्रिया अगाडि बढाइएको उहाँले जानकारी दिनुभयो । घटनाको गाम्भीर्यलाई ध्यानमा राखी सुरक्षित प्रदेश प्रहरी कार्यालयबाट अनुसन्धानमा सहयोग गर्न प्रहरी उपरीक्षकको नेतृत्वमा अनुसन्धान टोली खटाइएको र सो टोलीले प्रतिवेदनसमेत जिल्ला प्रहरी कार्यालय अख्यारणमा बुझाइसकेको उहाँले बताउनुभयो । उहाँले हाल उक्त घटनाको अनुसन्धान भइरहेको र अनुसन्धानलाई पूर्णता दिई चाँडै अदालतमा मुद्दा दायर हुने जानकारी गराउनुभयो ।

अनुसन्धानका क्रममा यही असार ४ गते बिहान २ बजेको समयमा बालिकामाथि जबर्जस्ती करणी भएको, पीडितको बुवा वैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा

भारतमा रहेको र आमाको मूलु भइसकेको जानकारी प्राप्त भएको र पीडक नातामा आमा रहेको र पीडक १२ वर्ष चार महिनाको नाबालक भएको खुल्न आएको उहाँले जवाफ दिनुभएको छ । पीडित हाल मङ्गलसेन अस्पतालमा उपचाररत रहेको, निजको स्वास्थ्य अवस्था सामान्य रहेको र यही जेठ ९ गते जिल्ला अदालत अख्यारणमा ५ दिन म्याद थप भई थप अनुसन्धान भइरहेको उहाँको भनाइ छ ।

"भविष्यमा यस प्रकारका घटना दोहोरिन नदिन छाउपडी प्रथाको अन्त्य रहेका जिल्ला तथा क्षेत्रमा स्थानीय प्रशासनबाट भइरहेका कार्यको समीक्षा गर्ने र बहुमूर्त प्रयासमा निरोधात्मक तथा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने, कानुन कार्यान्वयनलाई थप प्रभावकारी बनाई अनुसन्धान कार्यलाई तदारुकताका साथ सम्पन्न गरिने छ", उहाँले भन्नुभयो । रासस

मधेश स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान

जनकपुरधाम, धनुषा

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

सूचना प्रकाशित मिति : २०८१/०३/११

यस प्रतिष्ठानको आ.व.२०८१/०८१ को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार यस प्रतिष्ठानको तपसिलका ठेक्काको लागि पेश भएका बोलपत्रमध्ये तपसिल बमोजिमका बोलपत्र न्युनतम मूल्यांकित सारभूतरूपमा प्रभावग्राही ठहरिई उक्त बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ को प्रयोजनार्थ उक्त बोलपत्रको कार्यमा सहभागी सबै बोलपत्रदाता आपूर्तिकर्ताहरुका लागि ७ सात दिनको आशयको सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

क्र. स.	प्रकाशन मिति	ठेक्का न.	छनोट भएको दर भाउ पत्रदाताको नाम	कबोल अंक (VAT सहित)
१	24/5/2024	MIHS/GOODS/NCB/2080-81/01, Histo - Cyto Pathology Laboratory Setup with Instrument	Seven Hills Pvt. Ltd., Sinamangal-9, Kathmandu	62,85,060/-

(मधेश स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान)

आयो करे यात्रा मंगलमय चारो धाम ती

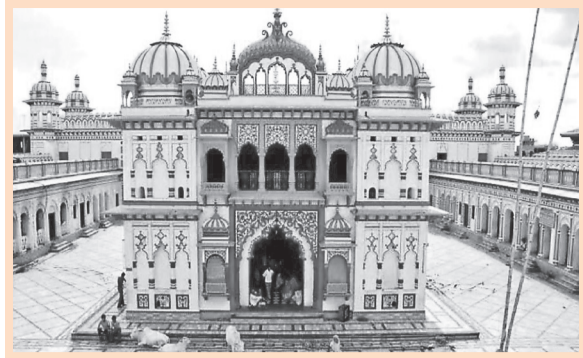
यहि मिति २०८१/३/२५ गते शुक्रवार ५ तारिखका दिन २*२ लक्जरी मिडियो कोच बस सुख्ने जा रहि है ।

विशेष यात्रा सेवा । शुल्ताजमा बाबाधाम वासुकिनाथनाथ, काशिनाथनाथ, उजोति लिङ्ग, प्रयागराज, संगम, चित्रकोट वास्याम बाबा बागेश्वरधाम, दुर्गादेव, अशुश, गोकुल, कुरुक्षेत्र, अमिर्तेश्वर स्वर्ण भद्रिद्वर, जय माँ बैष्णो देवी, अमरवाय, श्रीनगर, काशमिर जलामुस्सि, नैना देवी, विन्ता पुरजी काङ्गुश देवी, हरिद्वार, रिषीकोश, नैजीशरण, अशोक्षा, गोरखपुर, गोरखनाथ दर्शन कराते हुने जनकपुरधाम वापस ।

टिकट दर ९८,००० मात्र हो सामका भोजन समेत लिखेण सारे निरर्थक ग्यास्टीके साथ घुमामा जाण्णा हर यात्री अपना नानरिक्तक अक्षय रहे ।

प्रा. पोषण प्रसाद साह
जानकी चौक, जनकपुरधाम-९०
पट्टी माई मन्दिर सख्ती बजार
मो. ९८४४९३३९९५ (नेपाल)
मो. ९८४४०७३६०० (नेपाल)
मो. 8271086993 (भारत)

अन्त्र्य गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्त्र्य छैन ॥

सम्पादकीय

औचित्यहीन संसदीय छानबिन

नेपालमा संघीयता लागू भएदेखि प्रदेश र संघीय संसदमा कसौ घटनाको छानबिन समिति गठन भएको छ । संसदबाट गठन हुने समिति सर्वाधिकार सम्पन्न रहने मान्यता छ । समितिलाई काम गर्ने कार्यविधि र सीमा क्षेत्र समेत तोकिने गरिन्छ । संसदीय छानबिन समितिले चाहेको बखत आवश्यक व्यक्ति, निकायहरूसित बयान, छलफल लगायतका काम गर्न सक्ने अधिकार हुन्छ । संसदीय समितिले गर्ने छानबिनबाट सत्यतथ्य बाहिर आउने र दोषी उपर कारबाही हुने आम मान्यता छ । तर हाल सम्म संघीय र प्रदेश संसदीय छानबिन समितिले गरेको छानबिनको प्रतिवेदन संसदमा बुझाइए पनि त्यसको कार्यान्वयन भएको पाइँदैन । संघीय संसदीय छानबिन समिति होस् अथवा प्रदेश संसदीय छानबिन समिति होस् । कुनै पनि प्रतिवेदन कार्यान्वयन भएको छैन । समिति बने, त्यसले छानबिन पनि गर्ने, प्रतिवेदन पनि बुझाउने तर त्यसपछिको प्रक्रिया संसदको पुस्तकालयमा प्रतिवेदन थन्किएर टुंगिने गरिएको छ । अहिले संघीय संसदले सहकारीको रकम अपचलन र ठगी सम्बन्धी छानबिन गर्न उच्चस्तरीय संसदीय छानबिन समिति गठन गरेको छ । छानबिन समितिले काम पनि थालिसकेको छ । तर त्यसले छानबिन गरी प्रतिवेदन बुझाएपछि त्यसको कार्यान्वयन हुनेमा थोरै मानिसलाई भिन्नो विश्वास रहेको छ । मधेश प्रदेशमा विगतमा एउटा अत्यन्त महत्वपूर्ण संसदीय छानबिन समिति गठन गरिएको थियो । त्यो समितिले प्रदेश सरकार गठन हुनु अगाडि भएको कार्यालय व्यवस्थापन लगायतका विभिन्न कामकाजको छानबिन गरेको थियो । छानबिन समितिको प्रतिवेदनलाई प्रदेश सभाले अनुमोदन गरी आवश्यक कारवाहीका लागि तत्कालीन मुख्यमन्त्री लालबाबु राउतलाई प्रतिवेदन बुझाइएको थियो । मुख्यमन्त्री राउतले आफू सित कारबाही गर्ने संयन्त्र र अधिकार नभएको बताउँदै आवश्यक कारवाहीका लागि अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा प्रतिवेदन पठाएका थिए । तर त्यो प्रतिवेदन कार्यान्वयनमा गएन । मधेश प्रदेशमा व्यापक भ्रष्टाचार भएको आरोप लाग्ने गरेको छ । थुप्रै उजुरीहरू पनि परेको छ । तर हालसम्म अख्तियारले दुईवटा मुद्दा विशेष अदालतमा दर्ता गरेको छ । साइकल खरिद सम्बन्धी दर्ता भएको मुद्दामा दुई जना बाहेक सबैले सफाई पाएका छन् । अर्को सर्लाहीको सर्पदर्श उपचार केन्द्रमा मधेश प्रदेशको तत्कालीन अर्थमन्त्री विजय यादव र समितिका पदाधिकारीहरू माथि अख्तियारले मुद्दा दर्ता गरेको छ । पछिल्लो समयमा गत वर्ष दुई महिना भित्र प्रतिवेदन बुझाउने गरी मधेश प्रदेशको बजेट रकमान्तर गरेको छानबिन गर्न गठित संसदीय समितिले वर्ष दिन पुरा हुन १७ दिन पहिले सभामुखलाई प्रतिवेदन बुझाएको छ । सो प्रतिवेदनले औल्याएको कमजोरीलाई कसले कारबाही गर्ने अथवा सुधार गर्ने ? त्यसकारण संसदीय समिति गठन हुनुको औचित्य नै पुष्टि हुन सकिरहेको छैन ।

साहित्य, समकालीनता र युगबोध

रोशन जनकपुरी

उर्दूमा एउटा शायरी छ : *‘प्यासे को कम, प्यास कम को दम ब दम, ए साकी, क्या खुब दस्तूर है तेरे मयखाने का।’*

गजल होस, कविता होस वा साहित्यको कुनै अन्य विधा, साहित्यले आफ्नो समय वा युगलाई सम्बोधित गरिरहेको हुन्छ । साहित्यको समकालीन परिस्थितिसँग गहिरो सम्बन्ध हुने गर्छ । त्यति मात्र होइन, साहित्यले आफ्नो समयको यथास्थिति र जटिललाई भंग गरेर अघि बढ्न प्रेरित समेत गर्छ । सामान्यतः साहित्यलाई समाजको दर्पण भन्ने गरिन्छ । तर साहित्यलाई सौदेश्य तथा समाज सापेक्ष भन्ने हो भने साहित्य समाजको दर्पण हुनु सगै सामाजिक सरोकारमा प्रेरकपनि हुन्छ ।

केही साहित्यकारहरू ‘स्वान्तः सुखाय’ अर्थात् आफ्नो सुखको निमित्त मात्र साहित्यको रचना गर्ने गर्छन् । उनीहरू साहित्य सृजनमा सामाजिक दायित्वप्रति उदासीन हुने गर्छन् । तर उनीहरू के बिरथी रहेका हुन्छन् भने उनले सृजन गरेको साहित्य उनले आफ्नै पढेर तृप्त अनुभूत गर्दैनन् । उनीहरूले पनि आफूले रचेको कविता, कथा वा कुनै अन्य साहित्य सृजन अरुले पढेको देखेर वा अरुलाई सुनाएपछि मात्र आनन्द र तृप्त अनुभूत गर्छन् । साहित्य जुनसुकै उद्देश्यले लेखिएको भएपनि, पढने वा सुन्ने पात्र वा समूहमाथि यस्तो प्रभाव पर्छ ।

मन्दिरमा गाइएका भजन होस वा प्रेमगीतहरू, वा सेनाको परेड सौत्र, सबै प्रकारको सृजनको प्रभाव हुन्छ । विरह गीत सुनेर एक्लो मानिसले आँसू बगाउँछ, कान्ति र देशभक्तिका गीत सुनेर कान्तिकारीहरू देश र समाजको निमित्त आफ्नो ज्यानसम्म बलिदान गर्न तत्पर हुन्छन् । सन् १९३३ तिर एकजना हज्जेरियन संगीतकार (पियानिस्ट र कम्पोजर) रेज्जो सेरेसले ‘लूमि सन्डे’ नामक एउटा गीत र संगीत रचना गरेका थिए । यस संगीतलाई ‘हज्जेरियन आत्महत्याको गीत’पनि भनियो, किनभने यस गीत र संगीतमा व्यक्त हुने उदासी यति घना थियो कि यसलाई सुनेर कयौंले आत्महत्या गरेको खबरपनि आयो ।यसरी नै, एकजना भारतीय बंगाली उपन्यासकार बंकिमचन्द्र चट्टोपाध्यायको भारतमा ब्रिटिस उपनिवेश विरुद्धको स्वतन्त्रता संग्रामको पृष्ठभूमिमा लेखिएको एउटा प्रसिद्ध उपन्यास छ : ‘आनन्द मठ’ । यस उपन्यासमा एउटा गीत छ : ‘बन्दे मातरम्’ । भारतीय स्वतन्त्रता संग्राममा यो गीत यति प्रसिद्ध भयो कि यो गीत गाउँदै अनेकौं कान्तिकारीहरू खुशी खुशी फाँसीको तल्लामा भुक्तिए । तात्पर्य के हो भने सृजनकर्ताले जुनसुकै उद्देश्यले साहित्य सृजन गरेपनि, सकारात्मक होस वा नकारात्मक, त्यसको मानवीय र सामाजिक पक्ष हुने गर्छ । यसैकारण साहित्य सृजनकर्ता सामाजिक दायित्वबोधबाट उक्तन स्वदन्तः यस्तोमा कुनै साहित्यकारले आफ्नो सृजनलाई ‘स्वान्तः सुखाय’ भन्नु, कि त अचेतनता कि धूर्तता हुन्छ ।

पूर्वीय वाङ्मयहरूमा त हितकर भाव सहितको

सृजनलाई नै साहित्य भनिएको छ । संस्कृत साहित्यमा ‘सामुहिकता र हित’ बारे भनिएको छ : ‘सह एवं सहितं तस्य भावं साहित्यं ।’ र त्यसै ‘हितेन सह सहितं तस्य भावः साहित्यं ।’यस दृष्टिले विचार गर्ने हो भने सामूहिकता र मानवीय हितको उपेक्षा गर्ने वा उदासीन रचनाहरू, नकारात्मक भाव उत्पन्न गराउने र अमानवीय चेतना फैलाउने साहित्य सृजनहरू व्यर्थ र आलोच्य हुन् ।

वर्तमान युगको साहित्य मानव सापेक्षी छ ।

त्यसैले मानव जीवन र जगतमा हुने परिवर्तनहरूले साहित्य सृजनलाई बहुआयामिकरूपमा प्रभावित गर्छ । साहित्यमा आफ्नो समयको जीवन र जगतको कलात्मक अभिव्यक्तिलाई ‘समकालीन यथार्थ’ र यस यथार्थलाई मानवीय हितको निमित्त प्रेरित गर्ने भाव साहित्यको ‘मूल्यबोध’ भनिन्छ । यसरी नै साहित्यमा समकालीन विसंगतिहरूप्रति चित्रात्मकरूपमा अभिव्यक्त आलोच्य भावलाई ‘आलोचनात्मक यथार्थ’ भनिन्छ ।माक्सवादी समालोचकहरूलेसमकालीन अमानवीय यथास्थिति भंग गरेर (अर्थात् संघर्ष गरेर) स्वतन्त्रता, समानता तथा सृजनात्मक विश्व बन्धुत्व सहितको सामूहिक भाव निर्माण तथा यसको निमित्त यथार्थको बोध र प्रेरित गर्ने भावलाई ‘समाजवादी यथार्थवाद’ भन्छन् । अर्को शब्दमा भन्नु पर्दा समकालीन यथार्थको चित्रात्मक स्वरूप र यस्तो

मूल्यबोधको अभिव्यक्ति नै साहित्य हो ।यी सबै गन्थन मन्थनको उद्देश्य, साहित्य सृजनको सामाजिक सरोकार हुनेगर्छ, र त्यसैकारण साहित्यकारले सृजनगर्दा उसको सृजनाले समाजलाई नकार वा सकार कस्तो प्रभाव पार्छ भन्ने विचार गर्नु आवश्यक छ, भन्ने हो ।

अहिलेसम्मका सबै उत्कृष्ट र जीवन्त साहित्यहरूले आफ्नो युगको प्रतिनिधित्व गरेको पाइन्छ । तात्पर्य के छ भने साहित्यको सृजन युगिनि परिस्थिति अनुकूल नै हुने गर्छ । साहित्यकारले आफ्नो युगको राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, सांस्कृतिक समस्याहरूको चित्रण गर्नु नै उसको समकालीन बोध हो ।

सामाजिक परिस्थितिरहमा हुने परिवर्तनहरूमा सांस्कृतिक एवं ऐतिहासिक मान्यताहरूले समेत परोक्षरूपमा नयाँ रूप धारण गर्छन् ।

दुङ्गेधारा छ, पानी छैन

काम भइरहेको छ, परम्परागत शैलीबाट नै निर्माण गर्नका लागि हामीले भक्तपुरबाट जनशक्ति फिर्काएका छौं,” उहाँले भन्नुभयो, “आधुनिक विकाससँगै दुङ्गेधाराहरू सुकन थालेपछि जगेनाका लागि काम भइरहेको छ ।” काठमाडौँ महानगरपालिकाका सहप्रवक्ता दीपक अधिकारीले पनि काठमाडौँमा परम्परागत शैलीका कुवा, पोखरी, दुङ्गेधारा इनारहरू सङ्कटमा पर्दै गइरहेको भन्दै तिनको संरक्षणका कार्यक्रमलाई महानगरपालिकाले प्राथमिकतामा राखेको जानकारी दिनुभयो । अलान फाउन्डेसनले गरेको अध्ययनअनुसार काठमाडौँ महानगरपालिकामा रहेका दुङ्गेधारामध्ये ६० प्रतिशतमा पानी नै आउँदैन । महानगरभित्रका एक सय ५४ दुङ्गेधारामध्ये ६१ वटामा मात्र पानी आउँछ भने ५० वटामा कहिल्यै पानी नआउने, १० वटा सङ्कटमा परेका (लोप हुन लागेको अवस्थामा), २१ वटा हराएका र १२ वटा फैला नपरेको समस्या रहेको छ । काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डका कार्यकारी निर्देशक सञ्जीव विक्रम पनाले उपत्यकामा मेलम्ची खानेपानी आयोजना आएपछि फेरि पानी आउन थालेको जानकारी दिनुभयो । उहाँले अनुसार जमिनमुनिको पानीको सतह कम हुँदै गइरहेकाले र भौतिक संरचना निर्माणका कारण दुङ्गेधारा सुक्दै गएको तथा केही दुङ्गेधाराहरूलाई पुरानै अवस्थामा ल्याउन नसकिने र केही दुङ्गेधारामा भने पानी फेरि आउने बानाउन सकिन्छ । बोर्डका अनुसार उपत्यकामा रहेका आठ सय ३७ ओटा दुङ्गेधारामध्ये एक सय १७ ओटा दुङ्गेधारा लोप भइसकेका छन् । सञ्चालनमा रहेका सात सय २० मध्ये तीन सय २० दुङ्गेधारा सुकिसकेका छन् । कतिपय दुङ्गेधारालाई जीवन्त बनाउन पानीको स्रोत खन्र्नुपर्ने र त्यसो गर्दा भन्न पानीको स्रोतहरू हराउने खतरा रहेको रानाको भनाइ छ । काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी लिमिटेडका प्रवक्ता प्रकाशकुमार राईले उपत्यकामा विशेषगरी सुकखायाममा सहतमुनिको पानी सुक्दा आपूर्ति व्यवस्थापनमा चुनौती रहेको बताउनुभएको छ । “मेलम्ची खानेपानीबाहेक विभिन्न स्थानबाट यो सुकखायाममा नै करोड लिटर दैनिक उपभोक्तालाई खानेपानी वितरण हुन्छ, त्योमध्ये ४० प्रतिशत भूमिगत पानीले नै निर्भर गर्छ,” उहाँले भन्नुभयो, “तर भूमिगत पानी कम हुँदै गएकोले माग बढी र आपूर्ति कम भइरहेको छ ।” उहाँले मेलम्ची खानेपानी आयोजना अनिश्चित बनेसँगै खानेपानीको वैकल्पिक स्रोतहरूको समेत खोजी गर्नुपर्ने बताउनुभएको छ । “काठमाडौँमा दैनिक ४३ करोड खानेपानी

र व्यर्थको हुने गर्छ ।

यस लेखको शुरुमा भनिएको उर्दू शायरीको पंक्तिमा यसरी नै आफ्नो समय बोलेको छ :

‘प्यासे को कम, प्यास कम को दम ब दम, ए साकी, क्या खुब दस्तूर है तेरे मयखाने का।’ यस शायरीमा प्रत्यक्षमा त ‘भट्टठी’, ‘रक्सी पिउने’ र ‘रक्सी बेच्ने सुन्दरी’को कुरा गरिएको छ । तर यथार्थमा यसले समग्र सत्ता र सामाजिक संरचनाको अन्यायपूर्ण संरचना र चलनको कुरा गरेको छ । यस्तो सत्ता र समाज, जहाँ तिर्खाएको मानिसको निमित्त थोरै र तृप्त मानिसको निमित्त माँगै जति बाँडिने गरिन्छ । वर्तमान विसंगत समाजको आलोचनात्मक यथार्थको शान्दार अभिव्यक्ति हो यो शायरी । हुनपनि फारसी र उर्दू शायरीको प्रवृत्तिमा धर्म, शासन र सामाजिक रूढ परम्परागतताप्रति आलोचना, र मानवीयता, प्रेम, स्वतन्त्रता र स्वच्छन्दाप्रति हार्दिकता अभिव्यक्त गरिएको हुन्छ । त्यसैले उर्दू गजल र शायरीहरूमा शेख, बरहमन (ब्राह्मण), मुल्ला, काजी, मस्जिद, सिपाही आदि खलनायक (प्रेमको दुस्मन), र प्रेम (सुहृब्द, इश्क,) प्रेमी, प्रेमिका, रिन्द (शराबी), मयखाना (भट्टठी) आदि नायकत्वको रूपमा अभिव्यक्त भएको हुन्छ । उर्दू गजल र शायरीहरूमा भट्टठी परम्परागत रूढ समाजभन्दा भिन्न स्वतन्त्र र मानवीय भावको स्थान तथा ‘रिन्द’ अर्थात् शराबीलाई स्वतन्त्र भावको

वर्तमानमा पनि सत्ता र देवको चाकरीमा रचित स्तुतिवादी र मौद्रिक साहित्य रचिँदैछन् । यसको समानान्तर लोकसाहित्य र जनसाहित्यको धारा छ, जस्तै मानवीय सौर्य, स्वतन्त्रता, समानता र विश्व बन्धुत्वको गीत गाउँछ र समकालीन विसंगत यथार्थप्रति आलोचनाको तीर तानेर बसेको हुन्छ । साहित्यको युगबोध थिनै लोक र जनको युग संघर्षको समकालीन सृजनाहरूमा विद्यमान हुन्छ ।

मानिसको रूपमा अभिव्यक्त गरिएको हुन्छ । बिम्ब र प्रतीकको रूपमा अभिव्यक्त गर्ने यी भावपुर हरूलाई तपाईं उर्दू शायरीको भावात्मक भाषापनि भन्न सक्नु हुन्छ ।हिन्दीको प्रसिद्ध कवि हरिवंश राय बच्चनको प्रसिद्ध दीर्घ कविता ‘मधुशाला’को चारवटा पंक्ति हेर्नु, जस्मा धर्म र परम्पराको बन्धनबाट मुक्त मानवीय स्वतन्त्र स्थलको रूपमा मधुशाला (भट्टठी)लाई प्रस्तुत गरिएको छ :

‘धर्मग्रन्थ सब जला चुकी है, जिसके अन्तर की ज्वाला, मर्दिर, मसजिद, गिरजे, सब को तोड चुका जो मतवाला, पंडित, मोमिन, पाठरियों के फन्दों को जो काट चुका, कर सकती है आज उरी का स्वागत मेरी मधुशाला।’ समाजको समकालीन विसंगत यथार्थप्रतिको आलोच्य भाव र मानवीय सम्वेदना उर्दू साहित्यको मात्र प्रवृत्ति हो भने छैन । विश्वका प्रायः सबै मानवीय साहित्यमा यो प्रवृत्ति पाइन्छ । हाम्रै समाजको साहित्यिक प्रवृत्तिमा समेत यो प्रवृत्ति खोज्न सकिन्छ ।मैथिली भाषाका बीज कवि मानिने अपभ्रंश वा अवहट्ट भाषाका आठौँ शताब्दीका सहजयानी सिद्ध सन्त कवि ‘सरहङ्गा’ दोहा कोशामा लेख्छन् : *‘पडिअ अजल सत्य बक्खाणअ । देहहिँ बुद्ध बस्न ण जाणअ ॥ अमणागणण ण एकव वि खण्डिअ ।तउ णिलज्ज*

प्रगति ढकाल

भक्तपुरको लोकन्थलीकी राजमाया हेक्कालाई दुङ्गेधारामा कलकल बोकेको पानी अँजुलीमा थोपेर खाएको सम्झँदा अहिले सपनाजस्तै लाग्छ । उमरेले ७५ नाथेकी राजमाया भन्नुहुन्छ, “धारामा चौबिसे घण्टा सफा पानी आउँथ्यो । धारामै थोपेर पिउँथ्यौं । अहिले त त्यस्ता दुङ्गेधारा नै छैनन्, भएकामा पनि पानी भईँदैन । त्यसैले यो विगत सम्झँदा अहिलेको पुस्ताले त एकादेशको कथा जस्तै भन्न थालिसकेको छ ।” त्यसो त पहिला पहिला अहिलेजस्तो घरघरमा पानीका धारको सुविधा पनि थिएन । गाउँगाउँ र टोलटोलमा दुङ्गेधारा थिए र त्यहाँबाट पानीको गुनार गर्नुपर्थ्यो । सफा र स्वस्थ पानीको खाँचो हुँदैनथ्यो । राजमाया भन्नुहुन्छ, “मैले देखेका केही दुङ्गेधारा सुकिसके । ती धाराले बयान अहिले गर्दा कोही पत्याउँदैन ।” लोकन्थलीकै हरिबहादुर हेक्काले टोलमा दुङ्गेधारा त छ तर पानी आउन भने छोडिसकेको छ । “पहिले धाराले पानीले पुगेपछि बोरे जाने गर्थ्यो । खेतमै त्यही पानी लगाउँथ्यौं । हामी त्यहीको पानी पिएर हुक्काँ हौं,” उहाँ भन्नुहुन्छ, “अहिले भएका धारा पनि सुके, धेरै त विकासका नाममा विनाशै भए । भक्ताइदिएका धारा बनाउन अनुरोध गरेका छौं, खोइ के बनाउलाहन्छ ।” हिजोआज पनि पहिलेकै जस्ता दुङ्गेधारा र तिन्मा कलकल बोकेको पानी हेर्न मन छ उहाँहरूलाई तर अब कहाँ पाउनु ? उहाँहरू दुबै जनालाई लाग्छ कहिलेकाहीँ त कृत्रिम रूपमै भए पनि कतै पानीको व्यवस्था गरेर दुङ्गेधारामा पानी बागिरहेको हेर्न मन लागेको छ । यसका लागि स्थानीय नागरिकहरू र स्थानीय तहसँग उहाँहरूले माग पनि गरिरहनुभएको सुनाउनुहुन्छ ।

गते जेठ ३० गते मात्रै उपत्यकाका नेवार जातिले सिंधि नखः पर्व मनाउनु भएको छ । इतिहासविद् एवं संस्कृतिविद् प्रा डा पुष्पेठामल्लोचन श्रेष्ठले यो पर्वमा इनार, कुवा, पोखरी, दुङ्गेधारालगायत पानीका स्रोतहरूको सफा गरेमा वर्षायाममा मूल फुट्टेर पानी आउने मान्यता रहेको बताउनुभयो । उहाँका अनुसार दुङ्गेधारा, इनार, कुवा, पोखरी सुकिसकेको भए पनि वर्षामा पानी पलाओस् भनेर सफा गरिन्छ ।

पोखरी, धारालगायत पानीको स्रोतवरपर सरसफाई गर्दा वर्षाको समयमा बोरेर आउने फोहोर पानी खानेपानीको मुहानामा मिसिएर दूधित नहोस् भनेर हिजो उपत्यकावासी नेवार समुदायले कुवा, पोखरी, इनार, धारा सफा राख्नुभएको छ,” उहाँले भन्नुभयो, “हिँउदमा सुक्का कारण सुकेको र थुनिएको पानीको मूललाई वर्षातको पानीले फुटाउने भएकाले पनि सिंधि नखःको दिन पानीको मूल सफाई गर्ने परम्परा वर्षौंदेखि रहँदै आएको हो ।” श्रेष्ठका अनुसार सिंधि नखः महादेव पार्वतीका जेठ सुपुत्र कुमारको जन्म दिन भएकाले कुमारको पूजाआराधना गर्नाले वर्षातको समयमा धान रोप्न पानी आउने, शरीरमा बल र शक्ति प्राप्त हुने विश्वासका साथ यो पर्व मनाउने चलन छ । उहाँले लिच्छवीकाल, पल्लकालदेखि नै कुलो तथा अन्य पानीको स्रोतहरू सफा राख्नुपर्ने मान्यता रहिआएको जानकारी दिनुभएको छ । ललितपुरस्थित टेचोका रत्न मालीले पनि सिंधि नखःका अवसरमा धारा, कुवा, इनार, पोखरी सफा गर्नुभयो । “हामी सहरा छँदा जुन धाराले पानी खाएर हुर्कियो, जुन धारामा नुहायो, जुन पोखरीमा पोडी खेच्यौं,” उहाँले भन्नुभयो, “तर आज ती कुराहरू कथाजस्तै लाम्दोरहेछ, धेरैजसो त सुकी नै सके तर वर्षातमा मूल फुट्टेला भने मान्यताका साथ हामीले हिजो सिंधि नखः मनायौं ।” यसैगरी, ललितपुर जिल्ला गोदावारी नगरपालिकाका-१२ का प्रशान्त मालीलाई पनि पोखरीमा पोडी छेलेर, इनारकाे पानी निकाले नुहाएकौ याहरू ताजै छन् तर ती पोखरीमा पानी छैन । उहाँले नुहाउनु भएको दुङ्गेधारा छ, पानी छैन । “आमाबुबाले दुङ्गेधाराबाट पानी ल्याउने गर्नुहुन्थ्यो तर अहिले धारा छ पानी छैन,” उहाँले भन्नुभयो । मनसुन नेपालको पूर्वी क्षेत्रमा भित्रिसकेको छ । सक्रिय हुन भने बाँकी नै छ । पानी पनि सुरु भएसँगै पलाउलात् त उपत्यकाका सुकिसकेका ती दुङ्गेधाराहरू ? पछिल्लो समयमा स्थानीय तहहरूले दुङ्गेधाराको संरक्षण र संवर्द्धन गर्दै पुरानै अवस्थामा फर्काउने प्रयास गर्दै छन् तर ती प्रयासहरू कति सफल हुन्छन्, कति असफल हुन्छन् त्यो भने हेर्न बाँकी नै छ । ललितपुर महानगरपालिकाको उपप्रमुख मञ्जली शाक्य बजाचार्यले सुकखायामसँगै जमिनमुनिको पानीको सतह घटिरहेको तथा दुङ्गेधारा सुकिरहेको भन्दै यसको संरक्षण र संवर्द्धन गर्ने नीतिलाई महानगरपालिकाले पहिलो प्राथमिकतामा राखेको बताउनुभयो । “दुङ्गेधारा, इनार, पोखरी तथा अन्य सम्पदाहरूलाई पुरानै शैलीमा फर्काउने गरी

आवश्यक छ, आवश्यकताअनुसार पानी आपूर्ति गर्न सकिएको छैन,” राईले भन्नुभयो । भू-गर्भविद् डा सुषोभा ढकाल उपत्यका बढ्दो जनसंख्यासँगै जमिनमुनिको पानीको बढी आपूर्ति हुने, भौतिक पूर्वाधारहरूको विकासका कारण सहतमुनि पानीको रिजार्ज नहुनेलगायत कारण सहतमुनिको पानी घट्टै गएको जानकारी दिनुभयो । “भण्डारमा पानी छैन तर पानी निकाल्न नमिल्ने अवस्थामा पनि निकालिरहेको छ, जतासुकै धेरैधर र सडकका कारण आकाशबाट परेको पानी बोरेर जान्छ तर जमिनमुनि छिर्दैन,” उहाँले भन्नुभयो, “अव्यवस्थित सहरीकरणका कारण पनि मुछ्छ समस्या भइरहेको छ र जलवायु परिवर्तनको कारण पनि सुकका बढिरहेकाले जमिनमुनिको पानीको सतह घटिरहेको छ ।” जमिनमुनिको पानीको संरक्षणका लागि अनुसन्धानबाट समस्या पहिल्याउने र समाधानका लागि पहल गर्नुपर्ने उहाँको भनाइ छ । ढकालका अनुसार कृत्रिम पुनर्भरण प्रक्रिया अगाडि बढाउनुपर्ने छ । “सुकैका पोखरीमा पानी जम्मा गर्न सकियो भने पनि पुनर्भरण प्रक्रिया अगाडि बढाउन स्रोत हुनेछ,” उहाँले भन्नुभयो, “उपत्यकामा खानेपानीको सतह सुक्दै जाने समस्या समाधानका लागि दूलाे परियोजना र लागत आवश्यक छ ।” भूमिगत जलस्रोत व्यवस्थापन नीति, २०६९ मा भूमिगत पानीको व्यवस्थापनसम्बन्धी दीर्घकालीन सोच लिइएको छ । नीतिमा पर्याप्त र गुणस्तरीय खानेपानीमा सबैको सहज, सरल र समान पहुँच सुनिश्चित गर्न र दिगो उपयोगमा टेवा पुऱ्याउनका लागि काठमाडौँ उपत्यकाभित्रको भूमिगत जलस्रोतको प्राथमिकता प्रभावकारी व्यवस्थापन गरिनेछ उल्लेख छ । यसैगरी काठमाडौँ उपत्यकाभित्रको भूमिगत जलस्रोतको प्रभावकारी व्यवस्थापनमार्फत भूमिगत पानीको माग र यसको उपलब्धताबीच समुचित समन्वय कायम गरी भूमिगत जलस्रोतको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्न गराउन सहयोग

सहयोग पुऱ्याउने नीतिको लक्ष्य छ । उपत्यकाको भूमिगत जलस्रोतमाथिको अधिक निर्भरता क्रमशः घटाउँदै लगिने, काठमाडौँ उपत्यकाको भूमिगत जलस्रोतको उपयोगलाई व्यावसायिक र गैरव्यावसायिक वर्गमा वर्गीकरण गरी सोही अनुरूप व्यवस्थापन गरिने नीतिमा उल्लेख छ । भूमिगत जलस्रोतलाई माथिल्लो सतहमा रहेको भूमिगत पानी र तल्लो सतहमा रहेको भूमिगत पानी गरी दुई तहमा वर्गीकरण गरी व्यवस्थापन गरिने समेत नीतिमा लक्ष्य राखिएको छ । उक्त नीतिअनुसार पानीको उपयोगलाई प्राथमिकीकरण गरी यसको उपयोगको प्रयोजन, विधि तथा उन्मुख्य भण्डार क्षेत्रका आधारमा भूमिगत स्रोतबाट पानी निकाल्ने कार्यलाई चरणबद्ध रूपमा नियमन र नियन्त्रण गरी भूमिगत जलस्रोत भण्डारमा हस हुन नदिने गरी यसको दिगो उपयोगको व्यवस्था मिलाइनेछ । भूमिगत पानी व्यवस्थापनका लागि भौगोलिक सूचना प्रणाली स्थापना गरी प्रयोगमा ल्याइने, भूमिगत जलस्रोतमा पानीको पुनर्भरण हुने क्षेत्रको पहिचान गरी त्यस्ता क्षेत्रको संरक्षणका लागि आवश्यक कानुनको तर्जुमा गरिनेछ नीतिको लक्ष्य रहेको छ । नीतिका अन्तर्गतमा भूमिगत स्रोतबाट पानी नकारात्मक असर पार्ने क्रियाकलापहरूलाई नियन्त्रण र निषेध गर्न आवश्यक कानुन तर्जुमा गरिनेछ । भूमिगत जलस्रोत भण्डारमा नियमित रूपमा पानी पुनर्भरण हुने व्यवस्था मिलाइने पनि नीतिमा उल्लेख गरिएको छ । यसैगरी राष्ट्रिय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता नीति २०८० मा जलवायु परिवर्तनसस्ता प्राकृतिक तथा मानवजन्य कारणहरूले पानीका स्रोतहरूमा आएको हस तथा सञ्चालनका लागि आवश्यक आन्तरिकीकरण गर्नु, अव्यवस्थित शहरीकरणका कारण खानेपानी तथा सरसफाई सेवामा परेको चापलाई व्यवस्थित गर्नु, पर्याप्त लगानी जुटाउनेलगायत चुनौती रहेको नीतिमा उल्लेख छ । खानेपानीको स्रोत संरक्षण गरेर खानेपानी उपलब्ध गराउने नीतिको लक्ष्य रहेको छ । नेपालको संविधान, २०७२ ले स्वच्छ खानेपानीको पहुँचलाई मौलिक हकका रूपमा व्याख्या गरेको छ ।रासस

सहयोग पुऱ्याउने नीतिको लक्ष्य छ । उपत्यकाको भूमिगत जलस्रोतमाथिको अधिक निर्भरता क्रमशः घटाउँदै लगिने, काठमाडौँ उपत्यकाको भूमिगत जलस्रोतको उपयोगलाई व्यावसायिक र गैरव्यावसायिक वर्गमा वर्गीकरण गरी सोही अनुरूप व्यवस्थापन गरिने नीतिमा उल्लेख छ । भूमिगत जलस्रोतलाई माथिल्लो सतहमा रहेको भूमिगत पानी र तल्लो सतहमा रहेको भूमिगत पानी गरी दुई तहमा वर्गीकरण गरी व्यवस्थापन गरिने समेत नीतिमा लक्ष्य राखिएको छ । उक्त नीतिअनुसार पानीको उपयोगलाई प्राथमिकीकरण गरी यसको उपयोगको प्रयोजन, विधि तथा उन्मुख्य भण्डार क्षेत्रका आधारमा भूमिगत स्रोतबाट पानी निकाल्ने कार्यलाई चरणबद्ध रूपमा नियमन र नियन्त्रण गरी भूमिगत जलस्रोत भण्डारमा हस हुन नदिने गरी यसको दिगो उपयोगको व्यवस्था मिलाइनेछ । भूमिगत पानी व्यवस्थापनका लागि भौगोलिक सूचना प्रणाली स्थापना गरी प्रयोगमा ल्याइने, भूमिगत जलस्रोतमा पानीको पुनर्भरण हुने क्षेत्रको पहिचान गरी त्यस्ता क्षेत्रको संरक्षणका लागि आवश्यक कानुनको तर्जुमा गरिनेछ नीतिको लक्ष्य रहेको छ । नीतिका अन्तर्गतमा भूमिगत स्रोतबाट पानी नकारात्मक असर पार्ने क्रियाकलापहरूलाई नियन्त्रण र निषेध गर्न आवश्यक कानुन तर्जुमा गरिनेछ । भूमिगत जलस्रोत भण्डारमा नियमित रूपमा पानी पुनर्भरण हुने व्यवस्था मिलाइने पनि नीतिमा उल्लेख गरिएको छ । यसैगरी राष्ट्रिय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता नीति २०८० मा जलवायु परिवर्तनसस्ता प्राकृतिक तथा मानवजन्य कारणहरूले पानीका स्रोतहरूमा आएको हस तथा सञ्चालनका लागि आवश्यक आन्तरिकीकरण गर्नु, अव्यवस्थित शहरीकरणका कारण खानेपानी तथा सरसफाई सेवामा परेको चापलाई व्यवस्थित गर्नु, पर्याप्त लगानी जुटाउनेलगायत चुनौती रहेको नीतिमा उल्लेख छ । खानेपानीको स्रोत संरक्षण गरेर खानेपानी उपलब्ध गराउने नीतिको लक्ष्य रहेको छ । नेपालको संविधान, २०७२ ले स्वच्छ खानेपानीको पहुँचलाई मौलिक हकका रूपमा व्याख्या गरेको छ ।रासस

सङ्घीयताप्रतिको बुझाइमा एकरूपता जरुरी छः मन्त्री जोशी

काठमाण्डु । सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री भानुभक्त जोशीले सङ्घीयताप्रतिको बुझाइमा सबै राजनीतिक दल तथा आम जनसमुदायमा एकरूपता कायम गर्नुपर्ने बताउनुभएको छ ।

प्रतिनिधिसभाको सोमबारको बैठकमा विनियोजन विधेयक २०८१ माथिको छलफलमा उठेका प्रश्नको जवाफ दिँदै मन्त्री जोशीले सङ्घीयताप्रतिको बुझाइमा एकरूपता ल्याउन सबैले योगदान गर्नुपर्ने बताउनुभएको हो ।

उहाँले सङ्घीयतालाई जनमुखी र जवाफदेही बनाउनपर्ने आवश्यकतासमेत औंल्याउनुभयो । "सङ्घीयता व्यवस्थापनका पक्षलाई सन्तुलित, मितव्ययी, पारदर्शी, जवाफदेही, जनमुखी एवं सदाचारी बनाउनुपर्नेछ", मन्त्री जोशीले भन्नुभयो, "निर्वाचित जनप्रतिनिधिको उत्साह, राजनीतिक चेतना, विकासप्रतिको दृष्टिकोण, नागरिक सेवा तथा कर्मचारीतन्त्रप्रतिको धारणालगायत विषयको सही विश्लेषण गरी सुधारको ढाँचा निर्धारण र कार्यान्वयन गर्नुपर्ने आवश्यकता छ ।"

प्रशासनीय सङ्घीयता कार्यान्वयनको मुख्य स्तम्भका रूपमा रहेको सङ्घीय निजामती सेवा ऐन राजनीतिक सहमति र सहकार्यमा तत्काल ल्याउनुपर्नेमा जोड दिँदै उहाँले ऐनले राष्ट्र सेवाकर्मचारीलाई अभ्र बढी उत्तेरित, लगनशील र नागरिक सेवामा थप कर्तव्यनिष्ठ बनाउन अभिप्रेरित गर्न सक्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो ।

"सङ्घीयता कार्यान्वयनको सात वर्ष पूरा गरेका छौं, कुनै पनि मुलुकलाई सात वर्षमा नयाँ संवैधानिक व्यवस्थाको पूर्ण कार्यान्वयन चुनावीपूर्ण नै हुन्छ। हाम्रो जस्तै शासन व्यवस्था अवलम्बन गरेका

नयाँ पर्यटकीय गन्तव्यको पहिचान र विकास गरिनेछः मन्त्री तामाङ

काठमाण्डु । संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री हितबहादुर तामाङले नयाँ पर्यटकीय गन्तव्यको पहिचान र विकास गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गरिने बताउनुभएको छ ।

प्रतिनिधिसभाको सोमबारको बैठकमा विनियोजन विधेयक २०८१ माथिको छलफलमा उठेका प्रश्नको जवाफ दिँदै मन्त्री तामाङले भन्नुभयो, "नयाँ पर्यटकीय गन्तव्यको पहिचान र विकास गरी पर्यटन गन्तव्य, हिल स्टेशन, ग्रेट हिमालयन ट्रेललगायत पर्यटकीय पूर्वाधार विकास कार्यक्रम तय गरिएको छ ।"

उहाँले स्वीस सरकार पर्यटन मन्त्रालय र कोशी प्रदेशका २९ स्थानीय तहको सहभागितामा ट्रेल बेड टुरिज्म प्रोग्राम आगामी आवबाट सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम रहेको अवगत

विभिन्न देशको अनुभवले पनि त्यस्तै भन्छ, मन्त्री जोशीले भन्नुभयो, "विगत सात वर्षमा धेरै काम गरेका छौं, सङ्घीयता कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित एक सय ६५ वटा कानुन निर्माण/संशोधन गरिएका छन् ।" उहाँले ती तहका कार्यलाई थप व्याख्या गर्ने गरी कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन संशोधन मस्यौदा तयार भएको जानकारी गराउनुभयो ।

राजनीतिक सङ्घीयता संस्थागत हुँदै गएको र ती तहका दुईवटा आवधिक निर्वाचन सम्पन्न भई लोकतान्त्रिक अभ्यासका माध्यमबाट सरकार गठन भइरहेका उहाँको भनाइ थियो । प्रदेश तथा स्थानीय तहमा कर्मचारी व्यवस्थाका लागि प्रदेश लोकसेवा आयोग क्रियाशील भएका र प्रदेश लोकसेवा आयोग क्रियाशील नभएका प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सम्बन्धित निकायको अनुरोधमा नेपाल सरकारबाट कर्मचारी व्यवस्था गरिने मन्त्री जोशीको भनाइ थियो ।

उहाँले स्थानीय तहमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको स्थायित्वका सन्दर्भमा मन्त्रालयले मापदण्ड निर्माण गरेर खटनपटन गर्ने गरी मापदण्ड निर्माण गरिएका पनि बताउनुभयो ।

"निश्चित दरबन्दीमा पदपूर्ति हुने कर्मचारी विभिन्न कारणले रिक्त रहने (अध्ययन बिदा, निलम्बन, असाधारण बिदा, विभिन्न निकायमा काज) हुँदा सबै स्थानीय तहमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत व्यवस्था गर्न सकिनेको छैन", मन्त्री जोशीले भन्नुभयो, "यस्तो अवस्थामा निजामती सेवा तथा स्थानीय सेवाका वरिष्ठ कर्मचारीलाई जिम्मेवारी दिएर सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइएको छ ।" रासस

राज्यको योजनाका रूपमा घोषणा गरी गुरु योजनाबमोजिमका कार्य भइरहेका भन्दै मन्त्री तामाङले विगतमा जस्तो बजेटको कमी हुन नदिन उच्च चासोका साथ सम्बन्धित गर्ने प्रयास गरिएको बताउनुभयो । गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल र पोखरा क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थललाई पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनमा ल्याउन मन्त्रालयबाट अध्ययन कार्यदल गठन गरिएको र प्रतिवेदनबाट प्राप्त सुझावअनुसार थप कार्य गरिने उहाँको भनाइ थियो । रासस

सरकारले ऊर्जा क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेको छः मन्त्री बस्नेत

काठमाण्डु । ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री शक्तिबहादुर बस्नेतले विद्युत् मागको प्रक्षेपण, भौगोलिक सन्तुलन, ऊर्जा सुरक्षालगायतका विषयलाई मध्यनजर गर्दै आगामी १२ वर्षमा विद्युत् उत्पादन क्षमतालाई २८ हजार पाँच सय मेगावाट पुऱ्याउने लक्ष्य निर्धारण गरिएको बताउनुभएको छ । उहाँले त्यसअनुसार प्रशासन तथा वितरण प्रणालीको क्षमता अभिवृद्धि गर्न लक्ष्यसहितको ऊर्जा विकास मार्गचित्र तथा कार्ययोजना, २०८० कार्यान्वयनमा ल्याइएको बताउनुभयो ।

प्रतिनिधिसभाको सोमबारको बैठकमा आगामी आवको विनियोजन विधेयकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नको जवाफमा मन्त्री बस्नेतले सरकारले दीर्घकालीन लक्ष्यका साथ कार्ययोजना अगाडि सारेको उल्लेख गर्नुभयो । उहाँले आवश्यकताअनुसार विद्युत् निर्यात र आयात गर्नागर्ना भन्ने वर्षातमा उत्पादित विद्युत् बढी भएर खेर जाने र हिउँदमा विद्युत् आपूर्ति हुन नसक्ने स्थिति उत्पन्न हुने बताउनुभयो ।

ऊर्जा मन्त्रालयलाई आगामी आवका लागि कूल रु ८७ अर्ब ५६ करोड ६७ लाख बजेटमध्ये ऊर्जातर्फ रु ५३ अर्ब ८५ करोड ७९ लाख र जलस्रोत तथा सिँचाइतर्फ रु ३३ अर्ब ७० करोड ८७ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

देशमा हालसम्म विद्युत् उत्पादनको जडित क्षमता चालु आवमा चार सय ६३ मेगावाट थप भई करिब तीन हजार दुई सय ३० मेगावाट पुगेको छ । करिब १८ प्रतिशत जनतामा विद्युत्को पहुँच पुगेको छ । आगामी वर्षभित्र सबै नेपाली जनतामाफ्नै भएवन्दी र गुणस्तरीय विद्युत् सेवाको पहुँच पुऱ्याउने लक्ष्यसहित कार्यक्रमको प्रस्ताव गरिएको मन्त्री बस्नेतले जानकारी दिनुभयो । विद्युत् खपत कार्यान्वयन कार्ययोजनाअनुसार विद्युतीय सवारी साधन एवं विद्युतीय चुलोको प्रयोग बढाई आयातित पेट्रोलियम पदार्थलाई स्वदेशमा उत्पादित विद्युत्बाट प्रतिस्थापन गर्दै लैजानेतर्फ सरकारका कार्यक्रम लक्षित रहेको उहाँको कथन छ ।

सरकारले विद्युत् खपत कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेहेको जानकारी दिँदै मन्त्री बस्नेतले हाल प्रतिव्यक्ति वार्षिक विद्युत् खपत करिब चार सय युनिट रहेकोमा आगामी वर्ष उल्लेख्य मात्रामा वृद्धि गरिने बताउनुभयो । "विद्युत्को माग समय, दिन, मौसमअनुसार फरक हुने गर्दछ । यसरी फरक फरक माग र आपूर्ति हुने अवस्थाले उत्पादित विद्युत् व्यवस्थापन नेपालको बजारमा मात्र पर्याप्त हुँदैन", मन्त्री बस्नेतले भन्नुभयो ।

आगामी आवमा नौ सय मेगावाट थप हुन्छ
आगामी आर्थिक वर्षमा करिब नौ सय मेगावाट विद्युत् प्रणालीमा थपिने मन्त्री बस्नेतले सदनलाई जानकारी गराउनुभयो । निजी क्षेत्रलाई कानुनी व्यवस्थासहित विद्युत् व्यापारमा संलग्न गराउने कानुनी व्यवस्था गर्ने सरकारको नीति छ । आगामी आवमा निर्माणार्थीन र सुवागदी एक सय ११ मेगावाट, माथिल्लो साञ्जेन ४२ दशमलव पाँच मेगावाटमध्ये भोटेकोशी एक सय दुई मेगावाट र निजी लगानीबाट प्रवर्द्धित आयोगना सम्पन्न भइ करिब नौ सय मेगावाट विद्युत् राष्ट्रिय विद्युत् प्रणालीमा थप हुने उहाँको भनाइ थियो ।

आगामी वर्षपछिका सुकखायाममा नेपालको विद्युत्ले नै आन्तरिक माग धान्ने अवस्था सिर्जना भएको र बढी हुने विद्युत् छिमेकी मुलुकमा निर्यात गरी व्यापार घाटा न्यूनीकरण गर्न सकिने मन्त्री बस्नेतले बताउनुभयो । हालसम्म करिब सात सय

मेगावाट जलविद्युत् भारतीय बजारमा निर्यात र बिक्री गर्न स्वीकृति प्राप्त भएको छ भने करिब पाँच सय ५० मेगावाट बराबरको जलविद्युत् आयोजनाबाट विद्युत् निर्यात स्वीकृति प्राप्त हुने प्रक्रियामा छ । प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' को भारत भ्रमणका क्रममा आगामी १० वर्षमा १० हजार मेगावाट जलविद्युत् निर्यात गर्ने र जलविद्युत् विकासमा द्विपक्षीय लगानी प्रवर्द्धन गर्नेसम्बन्धी दीर्घकालीन विद्युत् व्यापार सम्झौतामा दुई देशका उर्जा सचिवबाट हस्ताक्षर भइसकेको मन्त्री बस्नेतले उल्लेख गर्नुभयो ।

बङ्गलादेशमा पनि ४० मेगावाट विद्युत् निर्यातका लागि अन्तिम तयारी भइरहेको मन्त्री बस्नेतले बताउनुभयो । विद्युत् खरिद सम्झौता भई

कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरी विद्यमान कृषिजन्य उत्पादनको आयात प्रतिस्थापन गरी विकासमा टेवा पुऱ्याउने लक्ष्य राखिएको छ । जलवायु परिवर्तन अनुकूलित हुने गरी खाद्य सुरक्षा अभिवृद्धि गर्ने, ती तहका सरकारको कार्यक्षेत्र तथा जित्मेबारी बाँडफाँट र समन्वयात्मक रूपमा सिँचाइ क्षेत्रको विकास र व्यवस्थापन गर्ने चालु आवको सिँचाइतर्फ बजेट तय गरिएको पनि मन्त्री बस्नेतले सदनलाई जानकारी गराउनुभयो ।

निर्माणका विभिन्न चरणमा रहेका आयोजनाको क्षमता चार हजार नौ सय मेगावाट बराबर छ । यसैगरी अध्ययन सम्पन्न भई करिब १० हजार मेगावाट क्षमताका विद्युत् आयोजना विद्युत् खरिद सम्झौताको प्रक्रियामा छन् ।

हालसम्म प्रसारण लाइन ६६ केभी र त्यसभन्दा माथिका करिब छ हजार दुई सय १२ सर्किट किलोमिटर र वितरण लाइन ३३ केभी क्षमताका करिब सात हजार सात सय ७५१ सर्किट किलोमिटर निर्माण सम्पन्न भइसकेको छ । आन्तरिक तथा अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन र वितरण लाइन सुधार तथा विस्तारका लागि र ३१ अर्ब १९ करोड आगामी आवका लागि विनियोजन गरिएको छ । साथै प्रसारण लाइनबाट प्रभावितलाई यथोचित मुआब्जा तथा क्षतिपूर्तिसहित अवसरहरूमा सहभागी गराउने प्रबन्ध गरिएको छ ।

अन्तरदेशीय विद्युत् व्यापारका लागि हामीलाई

उच्च भोल्टेजका प्रसारण लाइन निर्माण प्रक्रियालाई अगाडि बढाइएको छ । हाल ढल्केबर-मुजफ्फरपुर प्रसारण लाइन सञ्चालनमा छ । सो लाइन विद्युत् आयात तथा निर्यातमा उपयोग भइरहेको छ । न्यू बुटवल-गोरखपुर, इन्द्रवा-पूणिया र दोदोधारा-वरेली चार सय केभी प्रसारण लाइन निर्माण पूर्वाका तयारीको काम जारी छ । औद्योगिक ग्राहकलाई गुणस्तरीय विद्युत् आपूर्तिको लागि एक सय ३२ केभी र ३३ केभी क्षमताको सबस्टेशन र प्रसारण लाइन संरचना विस्तार एवं स्तरोन्नतिका काम जारीरहेका मन्त्री बस्नेतले जानकारी दिनुभयो ।

जलाशययुक्त आयोजना प्राथमिकतामा

ऊर्जा सुरक्षाको दृष्टिकोणले जलाशययुक्त

आयोजनाको निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ । रणनीतिक महत्व रहेको पश्चिमसेती जलविद्युत् परियोजना, सेती रिभर-६, तल्लो अरुणलगायतका जलविद्युत् आयोजनाको परियोजना विकास सम्झौताअनुसार प्रक्रिया अघि बढाइएको छ । प्रादेशिक सन्तुलन, रोजगारी सिर्जना एवं विद्युत् सुरक्षाको महत्त्व दिई ती तहको सह लगानी तथा सुकखायामको विद्युत् माग सम्बोधन गर्न जनताको जलविद्युत् कार्यक्रमअन्तर्गत विभिन्न परियोजना अगाडि बढाइएका मन्त्री तामाङले जानकारी दिनुभयो । त्यसमा एक हजार ६३ मेगावाटको माथिल्लो अरुण, एक सय छ मेगावाटको जगादुल्ला, एक सय मेगावाटको तामाकोसी पाँचौँ, ४२ मेगावाटको मोदी ए र दुई सय १० मेगावाटको चैनपुर सेती जलविद्युत् आयोजनाको निर्माण कार्य सुरु हुने क्रममा रहेका छन् । साथै छ सय ७० मेगावाट क्षमताको दूधकोसी जलाशययुक्त जलविद्युत्

आयोजनाको निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ । जलाशययुक्त आयोजनाको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको मन्त्री बस्नेतको भनाइ छ । वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिको लगानीमा ७० दशमलव चार मेगावाट क्षमताको सिम्बुआ खोला तथा ७७ दशमलव पाँच मेगावाट क्षमताको घुन्सा खोला जलविद्युत् आयोजनाको निर्माण कार्य सुरु गर्ने सरकारको लक्ष्य छ । त्यस्तै तमोर जलाशययुक्त जलविद्युत् आयोजना विकाससँग सम्बन्धित कार्य लगानी बोर्डबाट अगाडि बढाइएको छ ।

विद्युत्को आन्तरिक खपत बढाउन औद्योगिकीकरण, यातायात, कृषि विद्युतीकरण, खानेपानी, विद्युतीय सामग्रीको प्रयोग गरी उच्चको भविष्यका लागि ऊर्जाको प्रयोग गर्नुपर्दछ भन्ने नीतिको साथ गुणस्तरीय विद्युत् सेवा उपलब्ध गराउन सबस्टेशन, प्रसारण एवं वितरण लाइन निर्माण तथा स्तरोन्नतिमा विशेष प्राथमिकता दिइएको छ ।

राष्ट्रिय प्रसारण लाइन नगुका दुर्गम क्षेत्रका घरघुरीमा लघु तथा साना जलविद्युत् र सौर तथा वायुजस्ता नवीकरणीय ऊर्जा प्रविधिको विस्तार भइरहेको छ । सन् २०४५ भित्र खुद शून्य कार्बन उत्सर्जनको लक्ष्य हासिल गर्न परम्परागत ऊर्जा एवं आयातित इन्धनलाई निरुसाहित गरिएको छ । हरित ऊर्जा उपयोग र प्रवर्द्धनलाई जोड दिई बायोग्यास, बायो डिजेल, इथानोल, सौर ऊर्जा, विद्युतीय चुलो, सुधारिएको चुलोलगायत स्वच्छ एवं किफायती प्रविधिको सुदृढीकरण गरी स्वच्छ ऊर्जा प्रविधिको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरी विद्यमान कृषिजन्य उत्पादनको आयात प्रतिस्थापन गरी विकासमा टेवा पुऱ्याउने लक्ष्य राखिएको छ । जलवायु परिवर्तन अनुकूलित हुने गरी खाद्य सुरक्षा अभिवृद्धि गर्ने, ती तहका सरकारको कार्यक्षेत्र तथा जित्मेबारी बाँडफाँट र समन्वयात्मक रूपमा सिँचाइ क्षेत्रको विकास र व्यवस्थापन गर्ने चालु आवको सिँचाइतर्फ बजेट तय गरिएको पनि मन्त्री बस्नेतले सदनलाई जानकारी गराउनुभयो ।

जलस्रोत तथा सिँचाइतर्फ रु ३३ अर्ब ७० करोड ८७ लाख विनियोजन भएको छ भने प्रदेशतर्फ शसर्त अनुदानमा रु ५८ करोड पाँच लाख विनियोजन प्रस्ताव भएको छ । राष्ट्रिय गौरवका आयोजनालाई समयमा सम्पन्न गर्नेगरी प्राथमिकतामा राखि बजेट विनियोजन गरिएको उहाँको भनाइ छ । रासस

कर्जा चुक्ता गर्ने बारे ३५ दिने अत्यन्त जरुरी सूचना		
(प्रकाशित मिति २०८१/०३/११ गते)		
यस बैकको तपशिलको ऋणी सस्थाले वार्डिवास शाखाबाट उपभोग गरेको कर्जाको सांवा, व्याज र हर्जना रकम तिर्न बुझाउनु पर्नेमा हालसम्म नतिजा नबुझाई कर्जा सम्बन्धित शर्त तथा बन्नेजह्र उल्लंघन गरेकोले सो सम्बन्धमा मर्षिक तथा लिखित रूपमा कर्जा तिर्न बुझाउन बारम्बार तरताकेता गर्दा समेत सस्थाले तिर्न बुझाउनु पर्ने कर्जाको सांवा, व्याज, बैदस्तु रकम समेत चुक्ता भुक्तानी नगरी आलटाल गरी बाँकी राखी कर्जा चुक्ता गर्ने तर्फ तत्पन्ता नदेखाएको हुनाले कर्जा चुक्ता गर्ने बारे यो ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्र बैकलाई बुझाउनु पर्ने कर्जाको सांवा, व्याज, तथा हर्जना समेत बुझाउनुहुन सम्बन्धीत ऋणी संस्था, धितो जमानतकर्ता, जमानतीकर्ता र जमानतीकर्ताहरूलाई समेत सूचित गरिन्छ । सो म्यार भित्र बक्तीता भएको सम्पूर्ण कर्जा रकम चुक्ता, भुक्तान नगरेमा ऋण लिदा यस बैकलाई लेखाई दिएको धितो लिलाम विक्ति गरी यस बैकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर गरी लिने व्यहोरा समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ । साथै सुरक्षणमा रहेको सम्पूर्ण धितो लिलाम विक्तिबाट पनि यस बैकको सम्पूर्ण रकम असुल उपर नगर्नामा वा कयम कर्वाचित धितोबाट असुल उपर हुन नसके वा असुल उपर नगरेमा ऋणी सस्थाको पदाधिकारीको वा जिजहरुको एकाधर सँगोल परिवारको नाममा रहेको चलअचल सम्पती तथा अन्य जायजेथा सपत्तीबाट बैक तथा वितीय संस्था सम्बन्धी ऐन, सहकारी ऐन, नियमावली तथा प्रचलित कानुन बमोजिम असुल उपर गरी लिने तथा ऋणी सस्थाका पदाधिकारीहरु तथा जमानतीकर्ताहरूलाई कालो सूचिमा समावेश गरिने व्यहोरा समेत सव्यन्धित सबैलाई सूचित गराइन्छ ।		
ऋणी संस्थाको नाम : श्री प्रगति कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड । रजिष्टर्ड ठेगाना : हाथिलेट-३, महोत्तरी । (हाल बर्दिवास न.पा.-८, महोत्तरी)	संचालक तथा जमानतीकर्ताको विवरण	दर्ता नं : १७७७-२०७३ । ७४
१) नाम : भुवन बहादुर थापा मगर (अध्यक्ष) बाबु : बुद्ध सिंह थापा बाजे : सत बहादुर थापा मगर ना.प्र.नं. : ६४४०१९/७५ (धनुषा) दोश्रो प्रतिनिधि ढेगाना : नक्ताकिर्क-१, धनुषा ।	२) नाम : निर्मला कुमारी पुलामी (उपाध्यक्ष) बाबु : मान बहादुर पुलामी पति : गोपाल मसराङ्ग ना.प्र.नं. : ढेगाना : पशुपतिनगर-९, महोत्तरी	३) नाम : कृष्ण बहादुर बलम्पाकि (सचिव) बाबु : हस्त बहादुर बलम्पाकि बाजे : होम बहादुर बलम्पाकि ना.प्र.नं. : ५१३४ (महोत्तरी) ढेगाना : हाथिलेट-८, महोत्तरी
४) नाम : सविता थापा (कोषाध्यक्ष) बाबु : बल बहादुर थापा बाजे : डिक बहादुर थापा ना.प्र.नं. : १८-२-०७४/१३५३ (महोत्तरी) ढेगाना : बर्दिवास-३, महोत्तरी	५) नाम : रजिता थापा (सदस्य) बाबु : तारा बहादुर गुर्म्छान बाजे : इन्द्र लाल गुर्म्छान ना.प्र.नं. : १८-२-०७२/५१९ (महोत्तरी) ढेगाना : हाथिलेट-५, महोत्तरी	६) नाम : हेमा कुमारी सिंजाली (सदस्य) बाबु : चन्द्र बहादुर गुर्म्छान पति : मान बहादुर सिंजाली ना.प्र.नं. : १९-२-०७२/२१४ (महोत्तरी) ढेगाना : हाथिलेट-५, महोत्तरी
७) नाम : गीता राना (सदस्य) बाबु : तेज बहादुर सार, बाजे : पदम बहादुर सार ना.प्र.नं. : १८-२-०७२/८६९ (महोत्तरी), ढेगाना : हाथिलेट-५, महोत्तरी		

कृषि ज्ञान केन्द्र बिरगंज, पर्सा

टयाटलग/ब्रोसर सपिङ्ग विधिबाट कृषि मैशिनरी यन्त्र उपकरण खरिद सम्बन्धि सिलबन्दी प्रस्ताव आव्हानको सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशन मिति : २०८१/०३/११ गते)

यस कार्यालयको आ.व. २०८०/८१ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार सार्वजनिक, निजी साभेदारीमा कस्टम हायरिड्र सेन्टर स्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत टयाक्टर (2WD 50 एच.पी. थान-१) तथा मिनी टयाक्टर (थान-१) छनौट भएका अनुदानग्राहीलाई खरिदमा अनुदान दिने प्रयोजनका लागि टयाटलग सपिङ्ग विधिबाट खरिद गर्नुपर्ने भएकोले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ८ औं दिन दिनको १२:०० बजेसम्म यस कार्यालयमा रितपुर्वक सिलबन्दी निवेदन दर्ता गराउन आव्हान गरिएको छ तथा दर्ता गरिएका सिलबन्दी प्रस्तावहरु सोहि दिन १४:०० बजे खोलिनेछ । यो सम्बन्धि विस्तृत सूचना यस कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गरिएको छ तथा अन्य आवश्यक जानकारीको लागि कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुहोला ।

दियो राखिएको सम्पति र सुरक्षणधनीको विवरण :

१. श्री होम बहादुर बलम्पाकिको बहारी, हस्त बहादुर बलम्पाकिको श्रीमती रुन्छ कुमारीको नाममा मालपोत कार्यालय महोत्तरीमा दर्ता भएका कायम रहेको महोत्तरी जिल्ला १५ नं. बहादुरगंज ४ क (हाल बर्दिवास न.पा.-८, महोत्तरी) को फिक्ता नं. ४०६ को क्षेत्रफल क्रमशः ०.९१-४.० जग्गा र सो जग्गाले चर्चको लिगलगायात समेत ।

National राष्ट्रिय सहकारी बैक लिमिटेड
Co-operative Bank Limited (NCBL)
केन्द्रीय कार्यालय: पुरचोक, जिल्लापुर, फोन: ०१-५१०९१८२, Web: www.ncbl.coop

भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले तेस्रो कार्यकालका योजना सार्वजनिक गर्दै

एएफपी

नयाँदिल्ली । राष्ट्रिय लोकतान्त्रिक गठबन्धन (एनडिए) सरकारको नेतृत्व गर्नुभएका भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले सोमबार संसद्को पहिलो बैठकको पहिलो सत्रमा प्रधानमन्त्री मोदीको तेस्रो कार्यकालको योजना प्रस्तुत गर्नुहुने भएको छ ।

एक दशकपछि पहिलो पटक गठबन्धन सरकारमा सामेल हुनु बाध्य भारतीय जनता पार्टी (भाजपा) सरकारले अधिल्ला कार्यक्रमलाई कसरी प्रस्तुत गर्छ भनेर विशेष चासोका साथ हेरिएको छ । भाजपाले एकलसरकार बनाएका समय घोषणा गरेका कतिपय कार्यक्रमहरू यो सत्रमा माहिलामन्त्री किरन रिजजुले सोमबार अधिवेशन 'शान्तिपूर्ण र उपलब्धिमुलक' हुने बताउनुभएपनि भारतीय सञ्चारमाध्यमले भने अफ बलियो प्रतिपक्षसँग जीवन्त बहस हुने अपेक्षा गरेको बताएका छन् । पहिलो दुई दिन नवनिर्वाचित सांसदले सपथ लिइसँगै संसद्को अधिवेशन सुरु हुनेछ । प्रधानमन्त्रीको रूपमा मोदीको दशकले उहाँलाई देशको बहुसंख्यक हिन्दू धर्मको कट्टर समर्थकको रूपमा छवि विकास गरेको छ । यसले देशभित्रको मुस्लिम

सरकारले त्याग्छ वा निरन्तरता दिन्छ यसमा सबैको चासो रहेको छ । जुलाई ३ सम्म चल्ने पहिलो सत्रमा मोदीको तेस्रो कार्यकालको योजना र सन् २०१४ देखि रिक्त रहेको विपक्षी दलको नेताको रूपमा राहुल गान्धीको सम्भावित औपचारिक नियुक्तिको पूर्वचलोकन हुनेछ । विश्लेषकहरूले ७३ वर्षीय मोदीले आफ्ना हिन्दू राष्ट्रवादी एजेन्डालाई संयमित गर्दै आफ्ना गठबन्धन साभेदारलाई आश्वस्त पार्ने, पूर्वाधार, सामाजिक कल्याण र आर्थिक सुधारमा बढी ध्यान केन्द्रित गर्ने अपेक्षा गरेका छन् ।

संसदीय माहिलामन्त्री किरन रिजजुले सोमबार अधिवेशन 'शान्तिपूर्ण र उपलब्धिमुलक' हुने बताउनुभएपनि भारतीय सञ्चारमाध्यमले भने अफ बलियो प्रतिपक्षसँग जीवन्त बहस हुने अपेक्षा गरेको बताएका छन् । पहिलो दुई दिन नवनिर्वाचित सांसदले सपथ लिइसँगै संसद्को अधिवेशन सुरु हुनेछ । प्रधानमन्त्रीको रूपमा मोदीको दशकले उहाँलाई देशको बहुसंख्यक हिन्दू धर्मको कट्टर समर्थकको रूपमा छवि विकास गरेको छ । यसले देशभित्रको मुस्लिम

समुदायसहित अल्पसंख्यकहरूलाई चिन्तित बनाएको छ । भाजपाले यस वर्षको चुनावमा २४० सिट जितेको छ र यो तल्लो सदनमा बहुमतका लागि चाहिने सत्ताभन्दा ३२ सिट कम हो । यसले भाजपालाई शासन गर्न साना पार्टीहरूको समूहमा निर्भर बनाएको छ । मोदीले यो सरकारमा पनि प्रमुख पदहरू यथावत राख्नुभएको छ र क्याबिनेटमा भाजपाको प्रभुत्व कायमै छ । प्रधानमन्त्री मोदीका विश्वासपात्र राजनाथ सिंह, अमित शाह, नितिन गडकरी, निर्मला सीतारमण र एस जयशंकर क्रमशः रक्षा, आन्तरिक, यातायात, वित्त र विदेशमन्त्री बन्नुभएको छ ।

उहाँको ७१ सदस्यीय सरकारमध्ये ११ पद गठबन्धनका सहयोगीलाई दिइएको छ भने मन्त्रीमण्डलका महत्वपूर्ण रूपमा हेरिने शीर्ष ३० पद पाँच पद गठबन्धन दललाई बाँडिएको छ । तल्लो सदनको सञ्चालनको रथदेखि गर्ने शक्तिशाली पद सभामुखको निर्वाचनलाई पनि धेरैले हेरिरहेका छन् । सांसदहरूले बुधबार सभामुखका लागि मतदान गर्ने छन् । गठबन्धनका सहयोगीले यो पदमा आँखा लगाएका पाइन्छ तर केहीले खुलेरै प्रधानमन्त्री मोदीले यसमा पनि भाजपाबाट उम्मेदवार खडा गर्ने बताएका छन् ।

अमेरिकालाई हराउँदै इङ्ल्यान्ड सेमिफाइनलमा

काठमाण्डु । आईसीसी टि ट्वान्टी विश्वकप २०२४ अन्तर्गत अमेरिकालाई हराउँदै इङ्ल्यान्ड सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको छ । ब्रिजटाउन बार्बाडोसमा गए राति सम्पन्न खेलमा इङ्ल्यान्डले अमेरिकालाई १० विकेटले हराउँदै सो प्रतियोगिताको सेमिफाइनलमा पुगेर पहिलो टोली बनेको हो ।

अमेरिकाले दिएको एक सय १६ रनको लक्ष्य पन्छाउने क्रममा इङ्ल्यान्डले ९ दशमलव ४ ओभरमा कुनै विकेट नगुमाई भेटायो । इङ्ल्यान्डको जितमा

कप्तान जस बटलरले ३८ बलमा ६ चौका र ७ छक्कासहित सर्वाधिक ८३ रनको योगदान दिए । त्यस्तै फिल साल्ट २१ बलमा २५ रनमा अविजित रहे । त्यसअघि एस हारेर पहिला ब्याटिङ गरेको अमेरिका १८ दशमलव ५ ओभरमा एक सय १५ रनमा स्मेटिएको थियो । अमेरिकाका लागि नितिश कुमारले सर्वाधिक ३० रन र कोरी एन्डरसनले २९ रन जोडे । त्यस्तै हार्मिन्ग्वेल्ले २१ रन स्टेभेन टेलरले १२ रन बनाए ।

इङ्ल्यान्डका लागि क्रिस जोर्डनले चार विकेट लिए भने

स्याम करन र आदिल राशिदले समान दुई दुई तथा लियम लिथिडस्टोनले एक विकेट लिए । यस जितसँगै इङ्ल्यान्ड अन्तिम सुपर आठको समूह २ मा तीन खेलबाट चार अङ्कका साथ सेमिफाइनलमा पुगेको हो । समान दुई खेलमा दक्षिण अफ्रिका चार र वेस्ट इन्डिजको दुई अङ्क छ । अमेरिका भने अङ्कविहीन हुँदै प्रतियोगिताबाट बहिर्निएको छ । सोही समूहमा रहेका दक्षिण अफ्रिका र वेस्ट इन्डिजबीचको अहिले प्रतिस्पर्धा जारी छ । रासस

काठमाण्डु । दक्षिण अफ्रिकाले आईसीसी टी-२० विश्वकप २०२४ को सुपर-८ खेलमा वेस्टइन्डिजलाई डकवर्थ लुइस पद्धतिको आधारमा ३ विकेटले हराउँदै सेमिफाइनलमा स्थान बनाएको छ ।

दक्षिण अफ्रिका सुपर-८ को रूपमा बाट ६ अंकका साथ शीर्ष स्थानमा रहँदै सेमिफाइनलमा पुगेको हो । जारी विश्वकपमा दक्षिण अफ्रिकाको लगातार सातौँ जित हो । १२३ रनको लक्ष्य पछि याएको दक्षिण अफ्रिकाले १६.१ ओभरमा ७ विकेट गुमाउँदै पूरा गर्यो । १३६ रनको लक्ष्य पछि याउनेक्रममा दक्षिण अफ्रिका २ ओभरमा १५-२ को अवस्थामा

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

दक्षिण अफ्रिका सेमिफाइनलमा

काठमाण्डु । दक्षिण अफ्रिकाले आईसीसी टी-२० विश्वकप २०२४ को सुपर-८ खेलमा वेस्टइन्डिजलाई डकवर्थ लुइस पद्धतिको आधारमा ३ विकेटले हराउँदै सेमिफाइनलमा स्थान बनाएको छ ।

दक्षिण अफ्रिका सुपर-८ को रूपमा बाट ६ अंकका साथ शीर्ष स्थानमा रहँदै सेमिफाइनलमा पुगेको हो । जारी विश्वकपमा दक्षिण अफ्रिकाको लगातार सातौँ जित हो । १२३ रनको लक्ष्य पछि याएको दक्षिण अफ्रिकाले १६.१ ओभरमा ७ विकेट गुमाउँदै पूरा गर्यो । १३६ रनको लक्ष्य पछि याउनेक्रममा दक्षिण अफ्रिका २ ओभरमा १५-२ को अवस्थामा

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

ओभरमा २५ रन खर्चेर २ विकेट लिए । रूप-२ बाट दक्षिण अफ्रिका ३ खेलमा ६ अंकका साथ शीर्ष स्थानमा रह्यो । इंग्ल्यान्ड ४ खेलमा ४ अंकका साथ दोस्रो स्थानमा रह्यो । सेमिफाइनलमा दक्षिण अफ्रिकाले रूप १ को उपविजेता र इंग्ल्यान्डले विजेतासँग खेल्नेछ । रूप १ बाट सेमिफाइनलमा पुगेर टोलीको टुक्रो लान्न बाँकी छ ।

सन् २०२४ मा हज यात्रामा एकहजार ३०० भन्दा बढीको मृत्यु : साउदी अरब

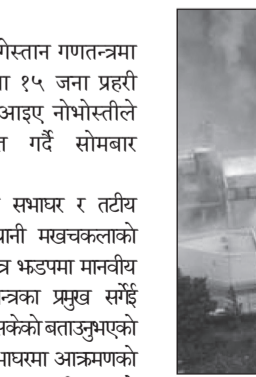

एएनआइ
रियाद । साउदी अरबले हज तीर्थयात्राको क्रममा एक हजार ३०१ जनाको मृत्यु भएको आइतबार जनाएको छ ।

गर्मीको तनाव र अनधिकृत यात्राका कारण पाँचमध्ये चार जनाको मृत्यु भएको साउदी अधिकारीलाई उद्घृत गरी समाचारमा जनाएको छ । साउदी सरकारले 'साउदी अरबको स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाले यस वर्ष गर्मीको कारण विरामी परेका धेरै मामिलालाई सम्बोधन गरेको तथा केही व्यक्तिहरू अझै पनि हेरचाहमा रहेको जनाउँदै दुर्भाग्यवस, मृत्युको संख्या एक हजार ३०१ पुगेको जनाएको छ । मृत्यु हुनेमध्ये ८३ प्रतिशत 'अनधिकृत रूपमा' हज गर्न गएका थिए । उनीहरूमध्ये धेरैले पर्याप्त आश्रय वा आराम बिना, सूर्यको तातो प्रकाशमा लामो दूरी पैदल हिंडेको साउदी अरबका सरकारी अधिकारीले जारी गरेको विज्ञापनमा उल्लेख गरिएको छ । विज्ञापित अनुसार मृतकमध्ये 'धेरै वृद्ध र दीर्घ बिमारी' व्यक्त रहेका छन् भने सबै मृतकको परिवार पहिचान गरिएको छ । यस वर्षको हज तीर्थयात्राका क्रममा सबैको मृत्यु र घाइते हुनुको मुख्य कारण चरम गर्मी रहेको उल्लेख गरिएको छ । सोमबार मक्काको तापक्रम रेकर्ड १२५ डिग्री फरेनहाइट पुगेको थियो । अनौपचारिक तीर्थयात्रीको सत्रयाले समस्या बढाएको अधिकारीले बताएका छन् । साउदी अरबले प्रत्येक तीर्थयात्रीलाई हजका लागि पवित्र शहर मक्कामा कानुनी रूपमा पहुँच विस्तार गर्न १८ लाख व्यक्तिहरूलाई मात्र यात्राका लागि अनुमति दिएको थियो । यसैबीच, तीर्थयात्रीले यस वर्षको हज तीर्थयात्राको लागि कमजोर पूर्वाधार व्यवस्थापन भएको भनी साउदी अधिकारीको आलोचना गरेका छन् । आधिकारिक भ्रमणमा रहेका तीर्थयात्रीले पनि आफ्नो दिनको तुलो हिस्सा भीषण गर्मीमा बाहिर हिंडेर बिताएको बताए । सिएनएनसँग कुरा गर्दै, केही प्रत्यक्षदर्शीले उनीहरूले उपासकहरूलाई बेहोस भएको र सेतो कपडाले ढाकिएको देखेको बताएका छन् । सरकारलाई आफ्नो राष्ट्रको कोटाको हिस्साको रूपमा मक्कामा दर्ता भएका र भ्रमण गरेका तीर्थयात्रीहरूको बारेमा मात्र थाहा भएकाले यस वर्षको हजमा मृत्युको कुल सत्र.या अर्धे बढ्न सक्ने आशङ्का गरिएको छ ।

रुसमा आतङ्कवादी आक्रमणमा १५ प्रहरी अधिकृतको मृत्यु

सिन्टवा
मस्को । दक्षिणी रुसको दागेस्तान गणतन्त्रमा शृंखलाबद्ध आक्रमणमा कम्तीमा १५ जना प्रहरी अधिकारीको मृत्यु भएको आरआइए नोभोस्तीले स्थानीय अधिकारीलाई उद्घृत गर्दै सोमबार जानकारी गराएको छ ।

दुई अर्थोडक्स चर्च, धार्मिक सभाघर र तीर्थ शहर डबेन्ट र दागेस्तानको राजधानी मखचकलाको ट्राफिक प्रहरी चौकीमा भएको सशस्त्र भ्रष्टमा मानवीय क्षति भएको हो । दागेस्तान गणतन्त्रका प्रमुख सभै मेसिलेकोभले स्थिति नियन्त्रणमा आइसकेको बताउनुभएको छ । उहाँका अनुसार डबेन्टस्थ सभाघरमा आक्रमणको क्रममा लगाइएको आगो पूर्ण रूपमा निभाइएको छ । सशस्त्र आक्रमणमा संलग्न छ जना सशस्त्र व्यक्ति मारिएको मेसिलेकोभले सामाजिक सञ्जालमाफर्त जारी एक विज्ञापनमा उल्लेख छ । 'आतङ्कवादी' आक्रमणमा संलग्न समूहलाई पक्राउ गर्न कानून प्रवर्तन अधिकारीलाई खटाइसकिएको उहाँले बताउनुभयो ।

उत्तरी ककोशियन क्षेत्रमा अवस्थित दागेस्तान देशको सबैभन्दा भाषिक र जातीय विविधता भएको क्षेत्रमध्ये एक हो । आक्रमणपछि रुसको यहूदी समुदाय महासङ्घका अध्यक्ष अलेक्ज्यान्डर बोरोडाले दागेस्तानमा भएको आक्रमणपछि आउनसक्ने सम्भावित परिस्थितिलाई मध्यनजर गर्दै कुनै पनि उक्साहटमा नलग्न स्थानीयलाई आग्रह गर्नुभएको छ । स्थानीय अधिकारीका अनुसार मखचकला र डरेवेन्टमा हुने सबै मनोरञ्जन कार्यक्रमहरू अर्को सूचना नहुँदासम्मका लागि रद्द गरिएको छ । सरकारी तथ्याङ्क अनुसार मार्च २२ मा मस्कोको क्रोकस सिटी हल कन्सर्ट स्थलमा स्थितिलाई मध्यनजर गर्दै कुनै पनि उक्साहटमा नलग्न स्थानीयलाई आग्रह गर्नुभएको छ । जना घाइते भएका थिए ।

जिउरसलम । इजरायली प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतन्याहूले गाजामा हमासविरुद्धको लडाईंको वर्तमान चरण समाप्त हुँदै गएको बताउनुभएको छ । उहाँले लेबनानी लडाकू समूह हिजबुल्लाहसँग जुच्च इजरायलले आफ्नो उत्तरी सीमामा थप सैनिक पठाउन सक्ने बताउनुभयो । इजरायल र हिजबुल्लाह युद्धको नजिक पुगिरहेका बेला उक्त टिप्पणीले तनावलाई अझ बढाउने देखिएको छ । नेतन्याहूले गाजामा जारी युद्धको अन्त्य भने नभएको पनि सङ्केत गर्नुभएको छ ।

इजरायली नेताले एक लामो टिभी अन्तर्वार्तामा भन्नुभयो, "सेना दक्षिणी गाजा शहर रफाहमा आफ्नो हालको जमिनी आक्रमण पूरा गर्ने तयारीमा छ, यसको मतलब यो होइन कि हमासविरुद्ध युद्ध समाप्त भएको छ ।" उहाँले अबका दिनमा गाजामा कम सेना आवश्यक पर्ने र हिजबुल्लाहसँग लड्नका लागि सेना परिचालन गरिने बताउनुभएको छ । इजरायलको नेतन्याहू निकट मानिने टिभी च्यानल १४ लाई दिएको अन्तर्वार्तामा उहाँले भन्नुभयो, "हिलो र सबैभन्दा महत्वपूर्ण, रक्षाका लागि, तर दशौँ हजार विस्थापित इजरायलीलाई घर फर्कन अनुमति दिन पनि हाम्रा केही

सेनालाई उत्तरतर्फ स्थानान्तरण गर्ने सम्भावना छ र हामी त्यो गर्नेछौं ।" इरान समर्थित हिजबुल्लाहले अक्टोबर ७ मा हमासको सीमापार आक्रमणपछि गाजा युद्ध सुरु गरेलगत्तै इजरायलमाथि आक्रमण सुरु गरेको थियो । इजरायल र हिजबुल्लाहबीच त्यसयता हरेक दिनजसो गोली हानाहान हुँदै आएको छ, तर पछिल्ला हताहतामा युद्ध चर्किदै गएको छ । हिजबुल्लाह हमासभन्दा धेरै शक्तिशाली छ र नयाँ मोर्चा खोल्दा अन्य इरानी प्रोक्सिहरू र सम्भवतः इरान स्वयं संलग्न हुने, क्षेत्रव्यापी युद्धको जोरिखम बढ्नेछ जसले सीमाको दुवैतर्फ भारी क्षति र ठूलो हताहती

निम्त्याउन सक्छ । हवाइट हाउसका दूत अमोस होचस्टाइन गत साता इजरायल र लेबनानका अधिकारिसँग तनाव कम गर्ने प्रयासमा उक्त क्षेत्रको भ्रमण गर्नुभएको थियो । तर, लडाइँ भने जारी छ । नेतन्याहूले सङ्केतको कुटनीतिक समाधान खोज्न सकिने आशा व्यक्त गरे पनि आवश्यक परेको खण्डमा 'फरक तरिकाले' समस्याको समाधान गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो । "हामी विभिन्न मोर्चामा लड्न सक्छौं र त्यसका लागि हामी तयार छौं," उहाँले भन्नुभयो । उहाँले कुनै पनि 'कागजमा सीमित भएको सम्झौता' मात्र नहुने बताउनुभएको छ ।

उहाँले भन्नुभयो, "हिजबुल्लाहलाई सीमाबाट गर्ने संयन्त्र र इजरायलीहरूलाई आफ्नो घर फर्काउनु पर्ने बताउँदै युद्ध सुरु भएको केही समयपछि दशौँ हजार मानिसहरूलाई सुरक्षित स्थानमा सारिएको थियो र उनीहरू अझै घर जान सकेका छैनन् ।" हिजबुल्लाहले गाजामा युद्धविराम नहुञ्जेलसम्म इजरायलसँग लड्ने बताएको छ । समूहका नेता हसन नसरल्लाहले गत हप्ता इजरायललाई युद्ध सुरु नगर्न चेतावनी दिँदै हिजबुल्लाहसँग नयाँ हतियार र गुप्तचर क्षमता रहेको र यसले इजरायलभित्रका थप महत्वपूर्ण स्थानहरूलाई निशाना बनाउन मद्दत गर्न सक्ने बताउनुभएको थियो ।

काठमाण्डु । दक्षिण अफ्रिकाले आईसीसी टी-२० विश्वकप २०२४ को सुपर-८ खेलमा वेस्टइन्डिजलाई डकवर्थ लुइस पद्धतिको आधारमा ३ विकेटले हराउँदै सेमिफाइनलमा स्थान बनाएको छ ।

दक्षिण अफ्रिका सुपर-८ को रूपमा बाट ६ अंकका साथ शीर्ष स्थानमा रहँदै सेमिफाइनलमा पुगेको हो । जारी विश्वकपमा दक्षिण अफ्रिकाको लगातार सातौँ जित हो । १२३ रनको लक्ष्य पछि याएको दक्षिण अफ्रिकाले १६.१ ओभरमा ७ विकेट गुमाउँदै पूरा गर्यो । १३६ रनको लक्ष्य पछि याउनेक्रममा दक्षिण अफ्रिका २ ओभरमा १५-२ को अवस्थामा

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

काठमाण्डु । दक्षिण अफ्रिकाले आईसीसी टी-२० विश्वकप २०२४ को सुपर-८ खेलमा वेस्टइन्डिजलाई डकवर्थ लुइस पद्धतिको आधारमा ३ विकेटले हराउँदै सेमिफाइनलमा स्थान बनाएको छ ।

दक्षिण अफ्रिका सुपर-८ को रूपमा बाट ६ अंकका साथ शीर्ष स्थानमा रहँदै सेमिफाइनलमा पुगेको हो । जारी विश्वकपमा दक्षिण अफ्रिकाको लगातार सातौँ जित हो । १२३ रनको लक्ष्य पछि याएको दक्षिण अफ्रिकाले १६.१ ओभरमा ७ विकेट गुमाउँदै पूरा गर्यो । १३६ रनको लक्ष्य पछि याउनेक्रममा दक्षिण अफ्रिका २ ओभरमा १५-२ को अवस्थामा

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब्लेले २७ बलमा ४ चौकासहित सर्वाधिक २९ रन बनाए । ओपनर क्विन्टन डिके १२, रिजा हेन्ड्रिक्स शून्य, एडेन मार्करम १८ र डेविड मिलर ४ रनमा बोल्ट आउट भए । मार्को यानसन १४ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित २१ र कागिसो खाडा ५ रनमा नट आउट रहे । वेस्टइन्डिजका रोशन चेशले ३ ओभरमा १२ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । आन्द्रे रसेलले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर २ विकेट लिए । अल्जारी जोशफले ४

वर्षाको कारण खेल रोकिएको थियो । पुनः खेल सुरु हुन ढिलो हुँदा तीन ओभर घटेको थियो । दक्षिण अफ्रिका जितमा युवा ब्याटर टिस्टन स्टब

एमसिसी कम्प्याक्ट कार्यान्वयनको पहिलो वर्ष ७० प्रतिशत बजेट सम्पन्न

काठमाण्डु । मिलेनियम च्यालेञ्ज कर्पोरेसनअन्तर्गतका परियोजना कार्यान्वयनसम्बन्धी सम्झौता (एमसिसी कम्प्याक्ट) लागू भएको पहिलो वर्षको बजेट खर्च निकै कम देखिएको छ । मिलेनियम च्यालेञ्ज एकाउन्ट नेपाल विकास समिति (एमसिए-नेपाल)ले चालु आर्थिक वर्षका लागि पाएको कूल बजेटको करिब ३० प्रतिशत मात्रै खर्च गरेपछि बाँकी ७० प्रतिशत बजेट सम्पन्न (सेरेन्डर) गरेको हो ।

एमसिए नेपालअन्तर्गतका परियोजनामा खर्च गर्ने गरी चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ का लागि सरकारले रु १० अर्ब ८४ करोड १७ लाख बजेट विनियोजन गरेको थियो । चालु आवका लागि छुट्टयाइएको उक्त बजेटमध्ये खर्च हुन नसकेको रु सात अर्ब ६० करोड ७० लाख बजेट सेरेन्डर गरिएको एमसिए नेपालका प्रवक्ता पुष्कर माथेमाले राससलाई जानकारी दिनुभयो ।

विद्युत् प्रसारणलाइन निर्माणका लागि चाहिने जग्गाको मुआब्जा विवरण र अधिग्रहणको काम सुस्त देखिएपछि लक्ष्यअनुसार बजेट खर्च हुन नसकेको उहाँले बताउनुभयो । आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन र नियमावलीको व्यवस्थाअनुसार कुनै योजना तथा कार्यक्रममा विनियोजित बजेट खर्च गर्न नसके अवस्थामा सम्पन्न गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ ।

एमसिसी कम्प्याक्ट विस २०८० भदौ १३ गतेदेखि पूर्णरूपमा लागू हुने (इन्ट्री इन दू फोर्स-इआइएफ) चरणमा गएको थियो । परियोजना निर्माण सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने पाँच वर्षको अवधि गणना सुरु भएको करिब एक वर्ष पुनै लाग्दा आयोजनाको प्रारम्भिक चरणका कामसमेत टुङ्गिन सकेका छैनन् । यसअघि परियोजनाको पूर्वतयारीका काम नसकीकनै इआइएफ घोषणा भएको भन्दै आलोचना भएको थियो ।

एमसिए नेपालले जग्गा मुआब्जा वितरण तथा अधिग्रहणका काम र ठेक्का प्रक्रियासँगसँगै अधि बढाउन सकिने भन्दै इआइएफ घोषणा गरेको जनाएको थियो । परियोजना लागू गर्नका लागि पूरा हुनुपर्ने भनी एमसिसी कम्प्याक्टमा तोकिएको सर्तहरूमध्ये जग्गाको अधिग्रहण पनि एउटा मुख्य सर्त थियो । उक्त सर्त अझै पूरा हुन सकेको छैन । प्रसारणलाइन र सडक विस्तार आयोजनाका लागि आवश्यक जग्गाको मुआब्जा वितरण तथा प्राप्ति, वन क्षेत्रभित्रको जग्गा प्रयोग अधिकार सुनिश्चितता र परियोजना बन्ने क्षेत्रसम्मको पहुँचको पूर्वसर्त पूरा हुनसकेका छैनन् । उल्लेखित सर्तका विषय पूरा हुने आधार देखिएको भन्दै एमसिए-नेपालले इआइएफ तोकेको थियो ।

एमसिए-नेपालअन्तर्गत बनाउने भनिएका विद्युत् प्रसारणलाइन र सडक निर्माण दुवै तर्फको काम सुस्त छ । जग्गा अधिग्रहण र प्राप्तिको काम अझै टुङ्गिन सकेको छैन । प्रसारणलाइन निर्माणका तीन चरणमध्ये एउटामा जग्गा अधिग्रहणबिना नै बोलपत्र मूल्याङ्कन प्रक्रिया अगाडि बढाउन लागिएको छ भने बाँकी दुई चरणमा बोलपत्र आह्वान नै हुन सकेको छैन ।

एमसिए नेपालले विद्युत् प्रसारणलाइन आयोजनाअन्तर्गत तीनवटा सबस्टेसन र काठमाडौँको लप्सीफेदीबाट नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम) स्थित नेपाल-भारत सीमासम्म तीन सय १५ किलोमिटर चार सय केभी प्रसारण लाइन निर्माण गर्ने तय

भएको छ । उक्त प्रसारण लाइनअन्तर्गत न्यू बुटवल-नेपाल/भारत सीमा क्षेत्रसम्म १८ किमी प्रसारण लाइन खण्डको ठेक्का प्रक्रिया अधि बढेर मूल्याङ्कनको चरणमा पुगिसकेको छ तर त्यो क्षेत्रका जग्गा मुआब्जा बाँड्ने र अधिग्रहण गर्ने काम निकै सुस्त छ ।

सन् २०२४ मार्च १५ मा पहिलो सूचना प्रकाशित भएर अधि बढेको खरिद प्रक्रियाको प्रस्ताव पेस गर्ने मिति सन् २०२४ मे २७ मा सकिसकेको छ । उक्त प्रसारण लाइन निर्माणका लागि प्राप्त बोलपत्रहरूको मूल्याङ्कन भइरहेको र आगामी साउनभित्रै निर्माण सम्झौता गर्ने तयारी भइरहेको एमसिए नेपालको भनाइ छ । आगामी साउनभित्र जग्गा मुआब्जाको काम सकिसके अवस्था नदेखिएको नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम) का प्रमुख जिल्ला अधिकारी एवम् आयोजनाको जग्गा अधिग्रहण तथा मुआब्जा क्षतिपूर्ति निर्धारण समितिका संयोजक रिष्म श्रेष्ठले बताउनुभयो ।"मुआब्जा निर्धारणका लागि प्राविधिक अध्ययन र

र निर्माणसम्बन्धी प्रावधानलाई समीक्षा गर्ने जिम्मेवारी एमसिए नेपालले आफ्नो सुपरीवेक्षण इन्जिनियरिङ फर्मलाई दिएको थियो । सोही कारणले हालसम्म बोलपत्र पुनः आह्वान गर्ने र करार गर्ने प्रक्रिया सुरु हुन सकेको छैन ।

यसैबीचमा, एमसिए नेपालले नुवाकोटको बेलकोटगढी नगरपालिका-७ रातमाटेमा चार सय केभी सबस्टेसन निर्माण गर्ने यही असार १ गते भारतको टेक्नो इलेक्ट्रिक एन्ड इन्जिनियरिङ कम्पनी लिमिटेडसँग सम्झौता गरेको छ । उक्त चार सय केभी ग्यास इन्सुलेटेड स्विचगियर (जिआइएस) सबस्टेसनको ३९ महिनाभित्र निर्माण गरिनेछ । पाँच करोड १६ लाख अमेरिकी डलरमा निर्माण गरिने नयाँ रातमाटे सबस्टेसनले लप्सीफेदी र नयाँ हेटीडाँडा सबस्टेसनहरूसँग विद्युत् प्रसारणका लागि महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने जनाइएको छ ।

एमसिए-नेपालअन्तर्गत निर्माण गर्ने भनिएको विद्युत् प्रसारण लाइन र सबस्टेसनका लागि एक हजार चार सय ७१ हेक्टर जमिन आवश्यक पर्ने जनाइएको छ । जसमध्ये रातमाटेमा २० दशमलव २७ हेक्टर क्षेत्रफल जग्गा अधिग्रहणका लागि रु एक अर्ब ४६ करोड ८४ लाख ६८ हजार चार सय ९७ बराबरको मुआब्जा वितरण गरिएको छ । न्यून दमौली सबस्टेसन र न्यू बुटवल सबस्टेसनका लागि नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले जग्गा उपलब्ध गराउने एमसिए नेपालले जनाएको छ ।

प्रसारण लाइन टावरको जग निर्माण गर्न १० जिल्लामा एक सय चार हेक्टर जग्गा आवश्यक पर्नेछ । जग्गा प्राप्तिा काम अहिले प्रक्रियामा रहेको एमसिए नेपालले जनाएको छ । काठमाडौँबाहेक अन्य नौ

जिल्लामा प्रसारण लाइन टावरको जग निर्माण गर्न आवश्यक जग्गा प्राप्ति गर्ने कार्यमा उल्लेख्य प्रगति हासिल भएको एमसिए नेपालका प्रवक्ता पुष्कर माथेमाले बताउनुभयो । नौ जिल्लामा प्राप्ति गरिने जग्गा किताको तीनपुस्तै विवरणसहितको सूचना प्रकाशन भइसकेको छ ।

अहिले मूल्याङ्कन सिफारिस उप-समितिले स्थलगत रूपमा जग्गाका किताहरूको मूल्याङ्कनसम्बन्धी कार्य र मुआब्जा निर्धारणका लागि प्राविधिक प्रतिवेदन तयारीसम्बन्धी काम गरिरहेका छन् । त्यस्तै, भोगाधिकारका लागि आवश्यक जग्गासम्बन्धी विवरण सङ्कलनको काम जारी रहेको जनाइएको छ ।एमसिए नेपालले चालु आवका लागि पाएको कूल रु १० अर्ब ८४ करोड १७ लाख बजेटमध्ये विद्युत् प्रसारण आयोजनातर्फ रु आठ अर्ब ७७ करोड ६३ लाख ६६ हजार, सडक मर्मत आयोजनातर्फ रु एक अर्ब ५० करोड ७६ लाख ५३ हजार, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनतर्फ रु २१ लाख ९३ हजार र कार्यक्रम प्रशासनतर्फ रु ५५ करोड ५४ लाख ८८ हजार विनियोजन भएको थियो ।

एमसिए नेपालले आगामी आर्थिक वर्षका लागि रु १३ अर्ब ३६ करोड बराबर बजेट पाएको छ । जसमध्ये चालुतर्फ रु एक अर्ब २३ करोड ८५ लाख र पुँजीगततर्फ रु १२ अर्ब १२ करोड १५ लाख बराबर विनियोजन भएको छ । आगामी आवका लागि एमसिसीको श्रोतबाट रु नौ अर्ब ९० करोड ८२ लाख र नेपाल सरकारको श्रोतबाट रु तीन अर्ब ४५ करोड १८ लाख बराबर बजेट विनियोजन भएको एमसिए नेपालले जनाएको छ ।रासस

गाउँ पालन प्रवर्द्धन गर्न कृषकलाई अनुदान

मनहरी । हेटीडाँडा उपमहानगरपालिकाले गाउँपालीन प्रवर्द्धन कार्यक्रमअन्तर्गत पदमपोखरीका कृषकलाई आवश्यक सामग्री हस्तान्तरण गरेको छ । हेटीडाँडा उपमहानगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा स्वीकृत वार्षिक बजेट अनुसार प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित सःशर्त अनुदान कार्यक्रमबाट ८२ जना पशुपालक कृषकलाई सामग्री वितरण गरिइएको हो । नगर प्रमुख मीनाकुमारी लामाले पशुमा लामे विभिन्न लम्पी, खरैत रोमको सङ्कलनको समयमा आश्रयक हुने सेपम्प, काउ प्याट, घाँस काट्ने मेसिन, गाई नुहाउने मेसिन, पानी ट्याङ्कीसहितको सामग्री वितरण गरिएको बताउनुभयो । गाई प्रवर्द्धन कार्यक्रमअन्तर्गत ५० प्रतिशत अनुदानमा सामग्री प्रदान गरिएको र यसले उत्पादनसँग जोडिँदै आयआर्जनमा लाम कृषकलाई सहयोग पुग्ने उहाँले बताउनुभयो । रासस

भूमिसुधार तथा मालपोत कार्याय, धनुषा हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

जिल्ला धनुषा सबैला गा.वि.स. वडा नं. ९ पर्वतित सबैला नगरपालिका वडा नं. ३ हाल जिल्ला भक्तपुर सुर्ध्विनायक न.पा. वडा नं ८ अच्युतानन्द प्रधानाङ्गको नाती ज्योतिश्वरानन्द प्रधानाङ्ग छोरा राजेश कुमार प्रधानाङ्ग, महेश कुमार प्रधानाङ्ग र रमेश कुमार प्रधानाङ्ग समेत जना तीनले तपसिल उल्लेखित जग्गा मेरा बुवा ज्योतिश्वरानन्द प्रधानाङ्गको नाउँमा साविक दर्ता लगत भिडाई मेरो बुवाको नाउँ उक्त जग्गा छुट्टै जग्गा रहेकोले छुट्टै जग्गा दर्ता गरी नामसारी गरी पाउँ भनि निज ज्योतिश्वरानन्द प्रधानाङ्गको तीन छोराको अधिकृत वारेश जि.घ. मखनाहा गा.वि.स. वडा नं. १ हाल सबैला न.पा. वडा नं. ५ मा बस्ने जिवल यादवले द.नं. १६६५९ मिति २०८०/११/१०६ गतेको निवेदन माग दावी रहेकोले माग बमोजिम निवेदकको नाउँमा छुट्टै जग्गा दर्ता गर्न निम्तले कुनै कारण भए वा अन्य कसैको हकदावी लामे भए वा सरकारी सार्वजनिक सम्पत्तीको नोक्सानी हुने भए ठोस सबुत प्रमाण सहित यो सूचना प्रकाशित गरियो । टाँस भएको मितिले बाटोको म्याद बाहेक ३५ दिन भित्र यस कार्यालयमा सप्रमाण दावी उजुर गर्न आउनु होला । सूचना गर्नुहोला । सम्बन्धित सरोकारवालामा म्याद सरहको सूचना जारी गरि पठाउनु भनि भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय धनुषामा मिति २०८१/०२/२२ गतेमा भएको आदेशानुसार सम्बन्धित सरोकारवालालाई ३५ (तीस) दिन भित्र उपस्थित हुन आउनु हुन विशेष अदालत ऐन, २०५९ को दफा १० को उपदफा (९) बमोजिम यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ । म्यादभित्र सःमण उपस्थित हुन आउनुहोला अन्यथा कानून बमोजिम भई जाने व्यवहार सुचित गरिन्छ । तपसिल

सि.नं.	जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल	जग्गाधनी	कैफियत
१	धनुषा	तेजनगर	२ ग	११६	०-१३-१०	ज्योतिश्वरानन्द प्रधानाङ्ग	
२	धनुषा	तेजनगर	३ ख	६	१-०-०		
३	धनुषा	तेजनगर	३ ख	३६	०-२-१०		
४	धनुषा	तेजनगर	४ ख	७	०-६-१५		

प्रभु बैंक लिमिटेड शाखा कार्यालय गरुडा, रौतेहटाका तपसिलमा उल्लेखित ऋणी तथा जमानतकर्तालाई कर्जा चुक्ता गर्ने तथा धितोमा रहेको सम्पत्ति गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र मार्फत लिलाम बिज्री गर्ने बारेको १५ दिने सार्वजनिक सूचना

(सूचना प्रकाशित मिति २०८१/०३/११ गते मंगलबारको जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक) यस बैंकबाट तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरूले लिनुभएको कर्जा रकम चुक्ता भूक्तान गर्ने मिति समाप्त भईसक्यदा पनि बैंकसँग गर्नुभएको सम्झौता बमोजिम कर्जा चुक्ता फछ्यौट नगर्नु भएको र यस बैंकबाट पटक-पटक मौखिक तथा लिखित तरताकेता गर्दा समेत सोको पूर्ण बेवास्ता गरी ऋणी तथा जमानतकर्ताले कर्जा नियमित तथा चुक्ता फछ्यौट गर्ने तर्फ चासो नदेखाई आलटाल गरी बसेको हुनाले बैंकले कर्जा असुलीका लागि मिति २०८०/१२/०७ गते बुधवारको जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा ऋणी तथा जमानतकर्तालाई कर्जा चुक्ता गर्ने बारेको ३५ दिने सार्वजनिक सूचना तथा धितोमा रहेको सम्पत्ति गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र मार्फत लिलाम विक्री गर्ने बारेको ७ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएकोमा सो सूचना प्रकाशित गरिएकोमा सो चुक्ता तथा धितो लिलाम विक्री हुन नसकेकोले कर्जा असुलीका लागि कर्जा सुरक्षणको रूपमा बैंक समक्ष धितो रहेको तपसिलमा उल्लेखित सम्पत्ति जस्तो अवस्थामा छु सोझै अवस्थामा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रको माध्यमबाट लिलाम विक्री गरिने भएकोले उक्त सम्पत्ती के केत दर भाउ र मूल्यमा खरिद गरी लिने हो सो व्यहोरा खुलाई यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र बनेकको शाखा कार्यालय, गरुडा, रौतेहटमा दाखिल गर्नु हुन ईच्छुक व्यक्ति तथा संगठित संस्था सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । प्राप्त बोलपत्रहरू यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १६ औँ दिन अर्थात् मिति २०८१/०३/२६ गते बुधवार (सो दिन सार्वजनिक विदा परेमा सोको लगत्तै बैंक खुलेको दिन) बैंकको शाखा कार्यालय, गरुडा, रौतेहटमा दिनुको ठीक ३ वजे खोलिने भएकोले उक्त दिन उपस्थित हुन सम्बन्धित ऋणी, सुरक्षणधनी, ईच्छुक बोलपत्रदाता तथा सम्बद्ध सबैमा अनुरोध छ । प्राप्त बोलपत्रहरू बैंकले बिना कुनै कारण दर्शाई स्वीकार वा अस्वीकार गर्न सक्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराईन्छ । पुनःश्रः यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र उक्त बाँकी सम्पूर्ण कर्जाको साँवा व्याज तथा हजाना लगायतका अन्य ढै दस्तुर समेत तैारी बुकाई कर्जा चुक्ता फछ्यौट गर्ने गराउनको लागि सम्बन्धित ऋणी, धितो सुरक्षण धनी तथा जमानतकर्ता समेतलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराईन्छ । उक्त म्याद भित्र समेत कर्जा चुक्ता नभएमा ऋणी तथा जमानतकर्ता लगायत नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसूचीमा समाविष्ट गर्नुपर्ने सम्बद्ध सबैलाई अनुरोध हुन्छ । प्राप्त बोलपत्रहरू बैंकले बिना कुनै कारण दर्शाई स्वीकार वा अस्वीकार गर्न सक्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराउँदै कर्जाको सुरक्षणको रूपमा बैंक समक्ष धितो रहेको तपसिलमा उल्लेखित अचल जायजंथा जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा अन्य प्रचलित कानूनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी प्रस्तुत सूचनाको म्याद भित्र प्राप्त हुन आएका गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रको माध्यमबाट लिलाम विक्री गरिने र कुनै कारणवश तपसिलमा उल्लेखित जायजंथा लिलाम विक्री नभएमा सो जायजंथा अन्य व्यवस्था गरी बेच बिक्रन गर्न सक्ने वा नियमानुसार बैंकले आफ्नो नाममा सकार गरी लिउन सक्ने तथा उक्त जायजंथाबाट बैंकको सम्पूर्ण बच्यौता असुल उपर नभएमा प्रचलित कानून बमोजिम असुल उपर गरी लिइने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ ।

क. ऋणी, जमानतकर्ता तथा धितोको विवरण :	तपसिल
<p>१ ऋणी : प्रदेश सरकार (प्रदेश नं.२) उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निदेशनालय, धरैलु तथा सामा उद्योग कार्यालय रौतेहट गौरमा प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन २०१४ बमोजिम मिति २०७८/०४/१८ गते प्रा.फ.र.नं. ११६५८/५२८ मा दर्ता कायम भई नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय आन्तरिक राजश्व विभाग आन्तरिक राजश्व कार्यालय सिमरा बारा, कर्दता सेवा कार्यालय गौर रौतेहटबाट मिति २०७८/०४/२२ (मु.अ.कर. दर्ता मिति २०७८/०४/२२) मा कर्दताको नाम जय प्रकाश पडित कारोबारको नाम जे.पी. एक्सपो भई स्थायी लेखा नम्बर (पान) दर्ता प्रमाणपत्र नं. १०६०४७४५१ को प्रमाणपत्र प्राप्त जे.पी. एक्सपो । ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधवनारायण न.पा.वडा नं. ६ माधोपुर ।</p>	<p>जमानतकर्ता : विभा कुमारी (ना.प्र.नं. १५२ जारी मिति २०६३/०४/०८ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स.वडा नं. १, (हाल माधवनारायण न.पा. वडा नं. ७)। बाबु : शंकर पडित । बाजे : नन्दलाल पडित ।</p>
<p>प्रोप्राइटर तथा जमानतकर्ता : जय प्रकाश पडित (ना.प्र.नं. १५२ जारी मिति २०६३/०४/०८ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स.वडा नं. १, (हाल माधवनारायण न.पा. वडा नं. ७)। बाबु : शंकर पडित । बाजे : नन्दलाल पडित ।</p>	<p>जमानतकर्ता : विभा कुमारी (ना.प्र.नं. ३२३००९/६० जारी मिति २०७०/०१/२८ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स.वडा नं. १, (हाल माधवनारायण न.पा. वडा नं. ७)। बाबु : दरोगा पडित/बाजे : जय किस्नु पडित । पति : जय प्रकाश पडित/ससुरा : शंकर पडित ।</p>
<p>जमानतकर्ता : पारवती देवी (ना.प्र.नं.१८५ जारी मिति २०६१/०६/१८ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स.वडा नं. १, (हाल माधवनारायण न.पा. वडा नं.७)। बाबु : गुरुल पडित । पति : शंकर पडित/ससुरा : नन्दलाल पडित ।</p>	<p>जमानतकर्ता : ओम प्रकाश पडित (ना.प्र.नं.८१८ जारी मिति २०६१/०४/२४ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स.वडा नं. १, (हाल माधवनारायण न.पा. वडा नं. ७)। बाबु : शंकर पडित । बाजे : नन्दलाल पडित ।</p>
<p>२ ऋणी : प्रदेश सरकार (प्रदेश नं.२) उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निदेशनालय, धरैलु तथा सामा उद्योग कार्यालय रौतेहट गौरमा औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७६ को दफा ५ तथा बाणिज्य व्यवसाय नियमावलीको नियम ४ बमोजिम मिति २०७८/०४/२० गते उद्योग द.नं.१८६६/४६७/११५/३१ माधवनारायण न.पा.मा दर्ता भई नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय आन्तरिक राजश्व विभाग आन्तरिक राजश्व कार्यालय सिमरा बारा, कर्दता सेवा कार्यालय गौर रौतेहटबाट मिति २०७८/०४/२२ (मु.अ.कर. दर्ता मिति २०७८/०४/२२) मा कर्दताको नाम जय प्रकाश पडित कारोबारको नाम जे.पी. एक्सपो भई स्थायी लेखा नम्बर (पान) दर्ता प्रमाणपत्र नं. १०६०४७४५१ को प्रमाणपत्र प्राप्त जे.पी. ईहा उद्योग । ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधवनारायण न.पा.वडा नं. ७ ।</p>	<p>जमानतकर्ता : पारवती देवी (ना.प्र.नं.१८५ जारी मिति २०६१/०६/१८ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स.वडा नं. १, (हाल माधवनारायण न.पा. वडा नं. ७)। बाबु : गुरुल पडित । पति : शंकर पडित/ससुरा : नन्दलाल पडित ।</p>
<p>जमानतकर्ता : सुविता देवी (ना.प्र.नं. ३२३००९/१० जारी मिति २०६४/०१/०६ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स.वडा नं. १, (हाल माधवनारायण न.पा. वडा नं.७)। बाबु : रामस्वार्थ पडित/बाजे : सिताराम पडित । पति : ओम प्रकाश पडित/ससुरा : शंकर पडित ।</p>	<p>जमानतकर्ता : विभा कुमारी (ना.प्र.नं. ३२३००९/६० जारी मिति २०७०/०१/२८ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स.वडा नं. १, (हाल माधवनारायण न.पा. वडा नं. ७)। बाबु : दरोगा पडित/बाजे : जय किस्नु पडित । पति : जय प्रकाश पडित/ससुरा : शंकर पडित ।</p>
<p>जमानतकर्ता : सुविता देवी (ना.प्र.नं. ३२३००९/१० जारी मिति २०६४/०१/०६ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स.वडा नं. १, (हाल माधवनारायण न.पा. वडा नं.७)। बाबु : रामस्वार्थ पडित/बाजे : सिताराम पडित । पति : ओम प्रकाश पडित/ससुरा : शंकर पडित ।</p>	<p>जमानतकर्ता : ओम प्रकाश पडित (ना.प्र.नं. ८१८ जारी मिति २०६१/०४/२४ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स.वडा नं. १, (हाल माधवनारायण न.पा. वडा नं. ७)। बाबु : शंकर पडित । बाजे : नन्दलाल पडित ।</p>
<p>सिलाम विक्री हुने सम्पत्तिको विवरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> जय प्रकाश पडितको नाममा मालपोत कार्यालय चन्द्रनिगाहपुर रौतेहटमा दर्ता श्रेत्ता कायम रहेको रौतेहट जिल्ला सन्तपुर(म) गा.वि.स. वडा नं. ९ नक्सा सित नं. ९ स्थित किता नं. २६७६, २६७८, २६८०, २६८२, २६८४, २६८६ र २६८८ क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-१०-०, ०-०-१०-०, ०-०-१०-०, ०-०-१०-० र ०-०-१०-० (विद्या) घरजग्गा तथा सो घरजग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिलामगापात समेत जय प्रकाश पडितको नाममा मालपोत कार्यालय गरुडा रौतेहटमा दर्ता श्रेत्ता कायम रहेको रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स. वडा नं. १ नक्सा सित नं. १ स्थित कि.नं. ७५५,७५६, ७५९, ७६४, ७६६ र ७६९ क्षेत्रफल ०-०-१६-६, ०-०-१०-०, ०-०-१३-०, ०-०-७-८ र ०-०-६-८ (विद्या) ऐ.ऐ. बडा नं.३ नक्सा सित नं.३ स्थित किता नं.२७६ क्षेत्रफल ०-१-१९-० (विद्या) घरजग्गा तथा सो घरजग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिलामगापात समेत विभा कुमारीको नाममा मालपोत कार्यालय चन्द्रनिगाहपुर रौतेहटमा दर्ता श्रेत्ता कायम रहेको रौतेहट जिल्ला सन्तपुर(म) गा.वि.स. वडा नं. ४ नक्सा सित नं. ४ स्थित किता नं. २२९६ क्षेत्रफल क्रमशः ०-४-१६-२५-० (विद्या) जग्गा तथा सो जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिलामगापात समेत विभा कुमारीको नाममा मालपोत कार्यालय गरुडा रौतेहटमा दर्ता कायम रहेको रौतेहट जिल्ला माधोपुर गा.वि.स. वडा नं. १ नक्सा सित नं. १ स्थित कि.नं.७५६, ७५९, ७६४, ७६६ र ७६९ क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-१०-०, ०-०-१०-०, ०-०-१०-० र ०-०-१०-० (विद्या) र ऐ.ऐ. बडा नं. ३ नक्सा सित नं. ३ स्थित किता नं. १३३६ क्षेत्रफल ०-०-१६-८ (विद्या) जग्गा तथा सो जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिलामगापात समेत ऋणी जे.पी.एक्सपो ... र जे.पी.ईहा उद्योग...को स्वमित्वमा रहेको चालु सम्पतिहरु उपर हाइपोथिकेशन सुरक्षण	
<p>३ ऋणी : नेपाल सरकार उद्योग वाणिज्य तथा आरुपित मन्त्रालय वाणिज्य विभाग, धरैलु तथा सामा उद्योग कार्यालय रौतेहट गौरमा प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन २०१४ बमोजिम मिति २०६९/१२/१८ गते प्रा.फ.र.नं. ११२५/५०२ मा दर्ता कायम भई नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय आन्तरिक राजश्व विभाग आन्तरिक राजश्व कार्यालय सिमरा बारा, कर्दता सेवा कार्यालय गौर रौतेहटबाट मिति २०६९/१२/२३ (मु.अ.कर. दर्ता मिति २०६९/०४/११) मा कर्दताको नाम राकेश कुमार कारोबारको नाम ओमसस्ता जेनरल स्टोर्स भई स्थायी लेखा नम्बर (पान) दर्ता प्रमाणपत्र नं. ६०१०२४४४६ को प्रमाणपत्र प्राप्त ओमसस्ता जेनरल स्टोर्स । ठेगाना : रौतेहट जिल्ला पलौरा गा.वि.स.वडा नं. ५ (हाल मौलापुर न.पा. वडा नं.५) ।</p>	<p>जमानतकर्ता : जनु कुमारी जैसवाल (ना.प्र.नं. ३२३०४२-२३६ जारी मिति २०६३/१२/२७ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला पथराबुधुराम गा.वि.स. वडा नं. १ (हाल मौलापुर न.पा. वडा नं. ६)। बाबु : गौरी शंकर प्रसाद । पति : राकेश कुमार/ससुरा : पारस प्रसाद चौधरी ।</p>
<p>प्रोप्राइटर तथा जमानतकर्ता : राकेश कुमार (ना.प्र.नं. १८६६ जारी मिति २०५७/०८/२६ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला पथराबुधुराम गा.वि.स.वडा नं.१ (हाल मौलापुर न.पा. वडा नं. ६)। बाबु : पारस प्रसाद चौधरी । बाजे : असर्फी चौधरी ।</p>	<p>जमानतकर्ता : जनु कुमारी जैसवाल (ना.प्र.नं. ३२३०४२-२३६ जारी मिति २०६३/१२/२७ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला पथराबुधुराम गा.वि.स. वडा नं. १ (हाल मौलापुर न.पा. वडा नं. ६)। बाबु : गौरी शंकर प्रसाद । पति : राकेश कुमार/ससुरा : पारस प्रसाद चौधरी ।</p>
<p>सिलाम विक्री हुने सम्पत्तिको विवरण :</p> <ol style="list-style-type: none"> राकेश कुमारको नाममा मालपोत कार्यालय मौलापुर, रौतेहटमा दर्ता श्रेत्ता कायम रहेको रौतेहट जिल्ला पलौरा गा.वि.स. वडा नं. ४ नक्सा सित नं. ४ स्थित किता नं. २८७ क्षेत्रफल क्रमशः ०-७-१६-२५-० र ऐ.ऐ. पथराबुधुराम गा.वि.स. वडा नं. २ नक्सा सित नं. २ स्थित किता नं. ८८३ क्षेत्रफल ०-१-१९-० (विद्या) घर जग्गा तथा सो घरजग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिलामगापात समेत ऋणी ओम सस्ता जेनरल स्टोर्सको स्वमित्वमा रहेको चालु सम्पतिहरु उपर हाइपोथिकेशन सुरक्षण	<p>जमानतकर्ता : संजय कुमार यादव (ना.प्र.नं. २०३८/८/२३ जारी मिति २०६१/०८/२३ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला कर्कच कर्मैया गा.वि.स.वडा नं.६ (हाल देवाही गोनाही न.पा. वडा नं.५) । बाबु : शिव दयाल राय यादव । बाजे : इंसर राय भन्ने कोलाई राय ।</p>
<p>४ ऋणी : शिव दयाल राय (ना.प्र.नं. २६०१/४४६०१२३३ जारी मिति २०३५/०८/०४ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला कर्कच कर्मैया गा.वि.स. वडा नं.६ (हाल देवाही गोनाही न.पा. वडा नं.५) । बाबु : इंसर राय भन्ने कोलाई राय । बाजे : जदु राय यादव ।</p>	<p>जमानतकर्ता : वनारसी देवी यादव (ना.प्र.नं. ४९०५ जारी मिति २०४६/११/२० जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. रौतेहट)। ठेगाना : रौतेहट जिल्ला कर्कच कर्मैया गा.वि.स. वडा नं. ६ (हाल देवाही गोनाही न.पा. वडा नं.५)। बाबु : टेकमन राय यादव । पति : शिव दयाल रा</p>

नगरपालिकाको प्राथमिकतामा स्वास्थ्य सेवा

टुडे समाचारदाता

बर्दिबास । बर्दिबास नगरपालिकाको नगर सभाले आर्थिक वर्ष ०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम पारित गरेको छ । बर्दिबासमा सोमबार भएको नगरसभामा बर्दिबास नगरको सर्वांगीण विकासका लागि १२ बुँदे अभियानलाई प्राथमिकतामा राखेर नगर प्रमुख प्रह्लाद क्षेत्रीले १४ औं नगर सभामा सोमबार प्रस्तुत गरेको नीति तथा कार्यक्रमले सुलभ र स्तरीय स्वास्थ्य सेवा, विपन्न समुदायलाई बिमा सुविधा, गुणात्मक र जीवनोपयोगी शिक्षा, कृषि तथा सिंचाइ, स्वच्छ खानेपानी पूर्वाधार निर्माण, सञ्चार प्रविधिको उपयोग, सामाजिक सुरक्षा, प्रकोप व्यवस्थापन, पर्यटन प्रवर्द्धन, दुर्घटना नियन्त्रण, आन्तरिक आय वृद्धि जस्ता आधारभूत विषयलाई समेटेको छ । मेयर क्षेत्रीले प्रस्तुत गरेको नीति तथा कार्यक्रममा गुणात्मक स्वास्थ्य सेवालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको छ । स्वास्थ्य उपकरणको भरपूर उपयोग गदै विशेषज्ञ चिकित्सकहरूद्वारा २४ घण्टे सेवा दिने गरी नमुना अस्पतालको रूपमा स्तरोन्नति गरिने

उल्लेख गरेको छ । मुसुमै पहिलोपटक मुसहर बस्तीबाट सुरु गरिएको स्वास्थ्य बिमालाई निरन्तरता दिई नगर क्षेत्रका लोपोन्मुख, सीमान्तकृत र दलित समुदायलाई समेत समेटेने कार्यक्रम अघि सारिएको छ । विपन्नलाई निःशुल्क स्वास्थ्योपचार, आमा सुरक्षा कार्यक्रम, स्तन र पाठेघर क्यान्सरको उपचार, वडास्तरीय एम्बुलेन्स सेवा र प्रभावकारी ढंगमा निःशुल्क औषधी वितरणलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ । गुणात्मक शिक्षाका लागि १४ वटै वडामा नमुना विद्यालय सञ्चालन र

विद्यालयको पूर्वाधार विकासमा जोड दिइएको छ । त्यस्तै खेलकुदको विकासका लागि प्रत्येक वडामा एक खेल मैदानको अवधारणा अघि सारिएको छ । बर्दिबासलाई फलफूल तथा तरकारी खेतीमा आत्मनिर्भर बनाइ वडा नं ३ गौरीडाँडामा व्यवस्थित फलफूल तथा तरकारी बजारको व्यवस्था गरिने उल्लेख छ ।

बर्दिबास जिल्लाकै सुखवाग्रस्त नगरपालिका भएकोले सुनकोशी मरिन डाइभर्सनको पानीलाई उपयोग गदै खानेपानी र सिचाई समस्यालाई दीर्घकालीन रूपले समाधान गर्न संघीय सरकारसँग सहयोगको पहल गरिने कार्यक्रम छ । आर्थिक मेरुदण्ड मानिएका पर्यटन र पूर्वाधार विकासलाई विशेष प्राथमिकतामा छ । नगरपालिकाको अति दुर्गम मानिने चेरे, खयरमारा सिन्धुली सडक निर्माण कार्यलाई प्राथमिकतामा राख्दै राष्ट्रिय यातायात सञ्जालमा जोड्ने कार्यलाई पनि विशेष पहल र प्रयास गरिने जनाइएको छ । बर्दिबास नगरपालिकाले लोपोन्मुख जातीहरूको भाषा, कला र संस्कृतिको विकास र संरक्षणलाई पहिलोपटक नीति तथा कार्यक्रममा समेटेको छ ।

सो नीति तथा कार्यक्रममा नगरपालिकाको 'भाग्य रेखा' भएको धारणा राख्दै मेयर क्षेत्रीले स्थानीय सरकारले दिगो विकासलाई प्राथमिकतामा राखी बर्दिबासलाई प्रदेशकै नमुना सहर बनाउने लक्ष्य लिएको बताए । सो कार्यक्रममा मधेश प्रदेशका अर्थमन्त्री भरतप्रसाद साह, शिक्षा तथा संस्कृति राज्य मन्त्री शारदादेवी थापा पानसमा बत्ती बालेर नगर सभामा उद्घाटन गदै बर्दिबास नगरको विकासमा सहयोग र सहकार्यको प्रतिबद्धता व्यक्त गरे ।

'मधेश सरकार सञ्चारमैत्री छ'

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री सतीश कुमार सिंहले प्रदेशको वर्तमान सरकार सञ्चारमैत्री रहेको बताएका छन् । जनकपुरधाममा सोमबार समाजवादी प्रेस संगठन नेपाल धनुषा शाखाद्वारा आयोजित समाजवाद र प्रेस स्वतन्त्रता विषयक अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा बोल्दै मुख्यमन्त्री सिंहले मधेश प्रदेश सरकार सञ्चारमैत्री रहेको दाबी गरे । उनले मधेशको सञ्चार क्षेत्रलाई थप सबल र सक्षम बनाउन प्रदेश सरकारले आगामी नीति तथा कार्यक्रममा खोज पत्रकारिता र बीमामाको व्यवस्थासमेत गरेको बताए ।

सञ्चार क्षेत्रको सकारात्मक सोच र सकारात्मक विचारले सन्नेपण भएका समाचारले प्रदेशको विकासमा असर पुग्ने बताउँदै मुख्यमन्त्री सिंहले सञ्चारकर्मीहरूलाई अफवाहको पछि नलागी सत्यतथ्यमा आधारित समाचार सन्नेपण गर्न आग्रह गरे । मुख्यमन्त्री सिंहले प्रस्तुत भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट विनियोजनमा कर्मचारीहरूले गरेका बदमाशी कारण रकम र शीर्षक फेरबदल भएको बताए ।

समाजवाद हो भन्ने बारे बुझ्न आवश्यक रहेको बताए । सो कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासंघका मधेश प्रदेश अध्यक्ष राजेशकुमार कर्णिले प्रेस स्वतन्त्रता भाषणमा मात्र लागु हुँदै आएका प्रेस स्वतन्त्रता बारे उठाएका विषय कार्यान्वयन गर्न आग्रह गरे । अकुलप्रसाद साहको अध्यक्षतामा आयोजित समाजवाद र प्रेस स्वतन्त्रता विषयक अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा मधेश प्रदेशको भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारीमन्त्री गोविन्द बहादुर न्यौपाने, नीति आयोग मधेश प्रदेशका सदस्य रामचन्द्र पाण्डेले सहभागिता रहेको थियो ।

उद्योग स्थापनाका लागि मुख्यमन्त्रीसँग छलफल

मैथिली अन्तर्राष्ट्रिय चलचित्र महोत्सव

जनकपुरधाम । मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री सतीश कुमार सिंहसँग जर्मन नागरिक आदेश सेरिलमेजले भेटघाट गरेका छन् । जर्मन नागरिक आदेश सेरिलमेजले प्रदेशमा कृषिमा आधारित उद्योग स्थापनाको लागि मुख्यमन्त्री सिंहसँग भेटघाट गरेको छ । कृषिमा आत्मनिर्भर मधेश प्रदेशमा कृषि उत्पादनको उपयोग र रोजगारको सृजना गर्ने उद्देश्यसहित उनी मुख्यमन्त्रीसँग भेटघाट गरेका छन् ।

विदेशी लगानीकर्ताहरूलाई यस प्रदेशमा लगानी गर्न आह्वान गरेको छ । सोही अनुरूप लगानीकर्ताहरू अहिले मुख्यमन्त्री सिंहसँग भेटेर लगानीको वातावरण बनाईदिन र त्यसमा आवश्यक सहयोगका लागि भेटघाट गर्ने गरेका छन् । सो उद्योग स्थापनाको लागि यहाँ पाँच सय विधा जग्गा आवश्यक पर्ने भएको छ । सो जग्गा व्यवस्थापनमा

पनि समन्वय गरिदिन सेरिलमेजले मुख्यमन्त्रीलाई आग्रह गरे । प्रस्तावित उद्योगमा किसानले फलाएको कच्चा पदार्थलाई औद्योगिकरण गरी विभिन्न सामग्री बनाउने छन् । सो छलफलमा मधेश प्रदेशका पूर्व भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्री तथा जनमत पार्टीका राष्ट्रिय उपाध्यक्ष बसन्त कुशवाहा पनि सहभागी थियो ।

मेट्र छ भन्ने विश्वास छ, किनकि मैथिली भाषाको चलचित्र विभिन्न प्रसिद्ध महोत्सवमा समेत पुगिसकेको छ तर हाम्रो बजारमा हिन्दी र भोजपुरी भाषाका चलचित्रको मात्र बाहुल्यता छ । यही असार ११ र १२ गते जनकपुरधाममा हुने महोत्सवमा नेपालबाट वृत्तचित्रतर्फ 'गुमकी' र 'विदापत' तथा लघुचलचित्रतर्फ 'अफवाह' प्रदर्शन गरिनेछ । त्यस्तै विदेशीतर्फ भारतमा निर्मित चलचित्रतर्फ 'ललका पाग', 'लोटस ब्लम्स', 'समानान्त' र लघुचलचित्र 'रक्त तिलक' प्रदर्शन हुने छ । यसका साथ महोत्सवमा 'मैथिली सिनेमाक निर्माण आ व्यवसाय', 'निर्देशक सँ विमर्श', 'समकालीन परिदृश्य मे मैथिली सिनेमा', 'मैथिली सिनेमाक विविध स्वरूप आ सम्भावना' शीर्षकमा अन्तर्क्रिया गरिने निर्देशक रञ्जनले बताए ।

लोहरपट्टीले ल्यायो ६५ करोडको बजेट

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । महोत्सरीको लोहरपट्टी नगरपालिकाले आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि ६५ करोड ६१ लाख ९३ हजार बजेट ल्याएको छ । सोमबार नगरपालिकाको नवौँ नगरसभाबाट बजेट उपभेय सरिता शर्माले बजेट प्रस्तुत गरेकी छिन् । नगरपालिकाले चालु तर्फ ३८ करोड ८९ लाख ९३ हजार र पुँजित तर्फ २७ करोड ७२ हजार बजेट खर्च हुने अनुमान गरिएको छ । जुन कुल चालु बजेट कुल बजेटको ५७.७६ र पुँजित ४२.२४ प्रतिशत रहेको छ ।

राजश्व बाँडफाँडबाट ५३ लाख, विशेष अनुदानबाट ३ लाख, वित्तीय समानिकरण अनुदानबाट ८३ लाख ३ हजार, सम्पूरक अनुदानतर्फ २० लाख, सशर्त अनुदान तर्फ ९५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

नगरपालिकाको आन्तरीक श्रोतबाट ३ करोड ५० लाख ८७ हजार, चालु आर्थिक वर्षको बाँकी रहेको अत्या रकमबाट ९ करोड रहेको उपभेयले प्रस्तुत अनुमानित गरेको बजेटमा उल्लेख छ । नगरपालिकाले प्रस्तुत गरेको बजेटमा शिक्षा, स्वास्थ्य र कृषिलाई प्राथमिकतामा राखेको छ ।

मलंगवाको ५६ करोड ७४ लाख रुपैयाँको बजेट

लक्ष्मीनिया गाउँपालिकाको बजेट ४५ करोड बढी सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनिया गाउँपालिकाको परिकल्पना

मलंगवा । सर्लाहीको मलंगवा नगरपालिकाले आफ्नो १२ औं नगरसभा सोमबार देखि शुरु गरेको छ । आर्थिक वर्ष ०८१/०८२ का लागि नीति कार्यक्रम पस्तुत गर्दै नगर प्रमुख नागेन्द्र प्रसाद यादवले ५६ करोड ७४ लाख २७ हजार रुपैयाँको अनुमानित बजेट पेश गरेको छ । जसमा संघीय सरकार वित्तीय समानिकरण अनुदान तर्फ १३ करोड ७९ लाख रुपैयाँ रहेको छ । आन्तरिक आयबाट आम्दानी २ करोड ४० लाख रुपैयाँ तथा संघीय सरकारबाट राजस्व बाडफाँडबाट १० करोड २८ लाख रुपैयाँ प्राप्त हुने अनुमान नगरपालिकाले गरेको छ । त्यस्तै संघीय सरकारको सशर्त अनुदान, पुजिगत अनुदान, विशेष अनुदान गरि २ करोड ५९ लाख ३३ हजार रुपैयाँ छ । मधेश प्रदेशबाट समानिकरण अनुदान, विशेष अनुदान,

सम्पूरक अनुदान र राजस्व बाफाँडबाट २९ करोड ६६ लाख ६ हजार रहेको नीति कार्यक्रममा नगर प्रमुख यादवले प्रस्तुत गरे । मालपोतबाट राजस्व बाटफाँड गर्दा १ करोड २२ लाख ५० हजार आउने अनुमान गरिएको छ । नगरप्रमुख यादवले जनाए अनुसार आर्थिक वर्ष ०८१/०८२ मा नागरिकहरूबाट लिने कर, राजस्वमा थपिने छुट दिएकोले पालिकाको आम्दानीमा गिरावट आउने छ । विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षाका लागि बिदेश जादा लाखौँ रुपैयाँ पालिकालाई राजस्व आउने गरेको थियो । जुन अहिले पुरै घटाएर न्यूनतम शुल्क लाग्ने गरि मात्र ३ हजार वा सो भन्दा पनि कम कायम गर्ने हाम्रो नीति रहेको उनले भने । त्यस्तै हरिपुर नगरपालिकाको १३ औं नगरसभामा ६६ करोड रुपैयाँभन्दा बढि बजेट प्रस्तुत गरिएको छ ।

जनकपुरधाम । धनुषाको लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिकाले ४५ करोड बढीको बजेट ल्याएको छ । सोमबार आयोजित गाउँपालिकाको १२ औं गाउँसभा समारोहबाट ४५ करोड ११ लाख ७९ हजार ९१० रुपैयाँको बजेट विनियोजन भएको हो । आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि सो बजेट गाउँपालिकाका नगरप्रमुख भोगेन्द्र मिश्रले प्रस्तुत गरे । सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनिया गाउँपालिका नाराका साथ ल्याइएको बजेटमा गाउँ कार्यपालिकाको चालु तर्फ ८ करोड ३० लाख ९९ हजार ९१०, आर्थिक विकास तर्फ ३ करोड ५४ लाख ३९ हजार ८००, सामाजिक विकास तर्फ ३ करोड ५४ लाख ३९ हजार ८०० सय खर्च विनियोजन गरिएको छ । बजेटमा पूर्वाधार विकास तर्फ ७ करोड ८ लाख ७९ हजार ६ सय, वन तथा वातावरण व्यवस्थापनका लागि ८८ लाख ५९ हजार ९५०, संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह र सुरासन तर्फ १ करोड ६५ लाख ७९ हजार ८५०, सम्पूरक कोष तर्फ १ करोड ६ लाख, सशर्त अनुदान चालु तर्फ १५ लाख ८२ लाख ८१ हजार, सशर्त अनुदान पुँजिगत तर्फ ७६ लाख र संघीय विशेष अनुदान तर्फ १ करोड ४५ लाख बजेट छुट्टयाएको छ । आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ का लागि छुट्टयाइएको कुल

बजेटको आर्थिक विकास तर्फ २०, सामाजिक विकास तर्फ २०, पूर्वाधार विकास तर्फ ४०, वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ १५ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरेको हो । यस्तै पालिकाले ल्याएको बजेटमा संघीय सरकारबाट वित्तीय समानिकरणबाट १० करोड ४७ लाख, राजश्व बाँडफाँडबाट ८ करोड ९९ लाख ४५६, रोयल्टी बाँडफाँडबाट ४५४ रुपैयाँ, सशर्त अनुदानबाट १६ करोड ५८ लाख ८१ हजार, सम्पूरक अनुदानबाट १ करोड ५ लाख, विशेष अनुदानबाट १ करोड ४५ लाख प्राप्त हुने अनुमान बजेटमा गरेको छ । त्यसैगरी प्रदेशबाट राजश्व बाँडफाँडबाट ३० लाख, वित्तीय समानिकरणबाट ७३ लाख ९९

हजार, सशर्त अनुदानबाट ८० लाख, सम्पूरक अनुदानबाट २० लाख र विशेष अनुदानबाट ३० लाख प्राप्त हुने अनुमान अख्यले प्रस्तुत गरेको बजेटमा उल्लेख छ । गाउँपालिकाले अध्यक्ष मिश्रले प्रस्तुत गरेको नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनको उपलब्ध साधन तथा श्रोतको महत्व उपयोग र समन्वयायीक विवरण भई नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार हुने र उच्च आर्थिक वृद्धि हुने अपेक्षा गरेका छन् । वर्तमान बस्नुगत यथार्थ धरातलमा उभिएर चुनौतीहरूको सामना गर्न हामी काटबद्ध, प्रतिबद्ध र एकताबद्ध बनी, अध्यक्ष मिश्रले प्रस्तुत गरेकोमा उल्लेख छ ।

'अयोध्यामा दिएको शालिग्राम फिर्ता ल्याउनुपर्छ'

टुडे समाचारदाता

काठमाण्डु । राष्ट्रिय सभा सदस्य बामदेव गौतमले भारतको अयोध्यामा राम बानाउनको लागि नेपालबाट लगेको शालिग्राम फिर्ता ल्याउनुपर्ने माग गरेका छन् । सोमबारको राष्ट्रिय सभा बैठकमा गौतमले हिरा बन्ने २४ टन नेपाली सम्पत्ति बिनासितै भारतलाई बुझाउने काम भएकाले फिर्ता हुनुपर्ने माग गरेका छन् ।

सित्तै देशको सम्पत्ति अरुलाई दिन नहुने भन्दै गौतमले भने, 'मैले शालिग्रामबाट हिरा बन्छु भन्ने । वैज्ञानिकसँग सम्पर्क गर्ने, बुझ्ने । हिरा बन्ने २४ टन नेपाली सम्पत्ति बिनासितै भारतलाई बुझाउने काम भयो । त्यो नेपालले फिर्ता पाउनुपर्छ ।'

भारतको अयोध्यामा राम मन्दिर निर्माणका क्रममा कालीगण्डकी नदीको शिला लिएको थियो । मन्त्रपरिषदले १८ र १६ मेट्रिक टन तौल भएको शिला पठाउने निर्णय गरेको थियो । सो शिला पूर्वउपप्रधान तथा गृहमन्त्री विमलेन्द्र निधिको नेतृत्वमा भारतको अयोध्या लगेको थियो ।

मिथिला विहारीको करिब ४४ करोडको बजेट

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । धनुषाको मिथिला विहारी नगरपालिकाले ४३ करोड ४९ लाख २३ हजार रुपैयाँको बजेट विनियोजन गरेको छ ।

सो अन्तर्गत मिथिला विहारी नगरपालिकाको १० औं नगरसभाबाट आगामी आर्थिक वर्ष ०८१/०८२ को बजेट विनियोजन गरेको छ । सो अन्तर्गत मिथिला विहारी नगरपालिकाको १० करोड ४९ लाख २३ हजार रुपैयाँ, राजश्व बाँडफाँडबाट ९ करोड १५ लाख रुपैयाँ, सम्पूरक अनुदानतर्फ ६५ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । त्यस्तै प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान अन्तर्गत वित्तीय समानिकरणतर्फ ८० लाख रुपैयाँ र आन्तरिक श्रोत अन्तर्गत राजश्व अनुदान १ करोड ६० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

निति तथा कार्यक्रम एवं बजेट प्रस्तुत गरिएको छ । वित्तीय समानिकरण तर्फ १० करोड ९६ लाख रुपैयाँ, सशर्त अनुदान तर्फ २० करोड ३२ लाख ३ हजार रुपैयाँ, राजश्व बाँडफाँडबाट ९ करोड १५ लाख रुपैयाँ, सम्पूरक अनुदानतर्फ ६५ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरिएको छ ।